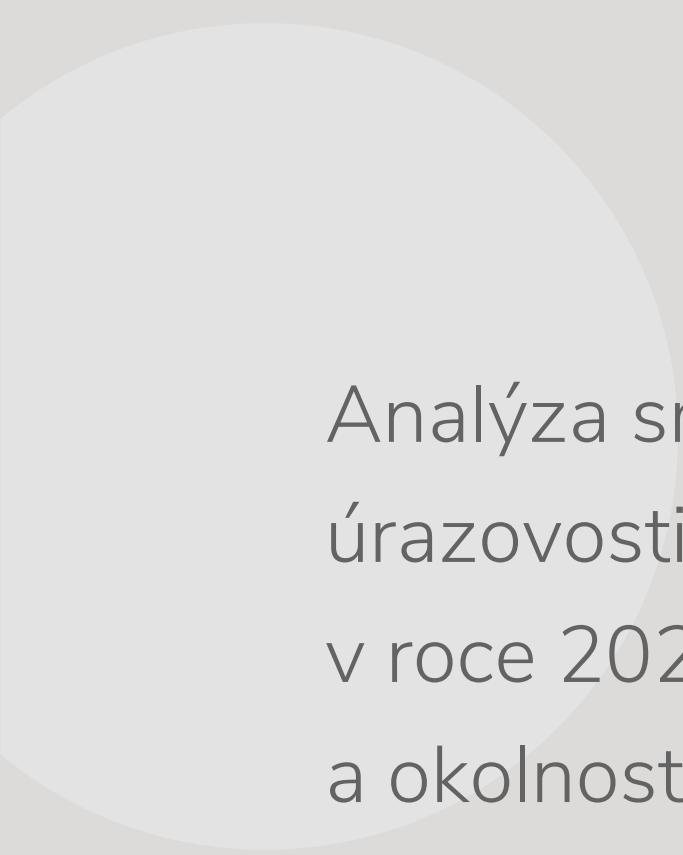


A large, light gray circle is positioned on the left side of the page, partially overlapping the text area. A light gray line with circular markers at each data point is located at the bottom of the page, extending from the left edge towards the right.

Analýza smrtelné pracovní úrazovosti v České republice v roce 2024 po vyšetření příčin a okolností v roce 2024

2025

Analýza smrtelné pracovní úrazovosti v České republice po vyšetření příčin a okolností v roce 2024

Petr Mrkvička

Praha, RILSA

2025

Tento výsledek byl finančně podpořen na základě Smlouvy o horizontální spolupráci, uzavřené mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR a Výzkumným institutem práce a sociálních věcí, v. v. i., a je součástí nevýzkumné potřeby „Indikátor úrovně BOZP v ČR – vyhodnocení pracovní úrazovosti“ řešené Výzkumným institutem práce a sociálních věcí, v. v. i.



Toto dílo podléhá licenci licenci Creative Commons Uveďte původ 4.0 Mezinárodní (CC BY 4.0) viz <http://www.creativecommons.org/licenses/by/4.0>.

Vydal Výzkumný institut práce a sociálních věcí, v. v. i.
Jeruzalémská 1283/9, 110 00 Praha 1
Vyšlo v roce 2025, 1. vydání, počet stran 61
Tisk: RILSA

<https://www.rilsa.cz>

Abstrakt

Zpráva se zabývá ukazateli smrtelných pracovních úrazů zaznamenaných v České republice v roce 2024 a dále jejich vývojem od roku 2015 nebo 2005. Zabývá se rozdělením a vývojem ukazatelů podle regionů a odvětví. Uvádí charakteristiku smrtelných pracovních úrazů, k nimž došlo v roce 2024, vyjádřenou příčinami a okolnostmi, nehodami a zdroji nehod. Dále uvádí druh zaměstnání, činnost, úkon a případnou indispozici zraněných zaměstnanců v okamžiku úrazu a také právní předpisy porušené v přímé souvislosti s těmito úrazy. Součástí zprávy je tabulková část s přehledy s desetiletými nebo dvacetiletými časovými řadami ukazatelů pracovní úrazovosti a okolnostmi pracovních úrazů komentovaných ve zprávě.

Klíčová slova: úrazy pracovní; úrazy smrtelné; analýza úrazů; řady časové; zdroje; nehody; příčiny; druh zranění; čas; činnost ekonomická; území; forma právní; závady BOZP; předpisy bezpečnostní

Abstract

The report examines indicators of fatal occupational injuries recorded in the Czech Republic in 2024, as well as their development since 2015 or 2005. It analyses the distribution and trends of these indicators by region and economic sector. The report provides a detailed description of fatal occupational injuries that occurred in 2024, classified by causes and circumstances, types of accidents, and accident sources. It further specifies the type of employment, activity, task, and any potential indisposition of the injured workers at the time of the accident, as well as the legal regulations violated in direct connection with these incidents. The report also includes a tabular section presenting overviews of ten- or twenty-year time series of occupational injury indicators and the circumstances of occupational accidents discussed in the report.

Key words: occupational injuries; fatal injuries; injury analysis; time series; sources; accidents; causes; type of injury; time; economic activity; territory; legal form; OHS deficiencies; safety regulations

Seznam zkratek

ČBÚ – Český báňský úřad

ČSÚ – Český statistický úřad

SÚIP – Státní úřad inspekce práce

VÚBP – Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i.

NemÚr – Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz v ČR za rok 2011 a předcházející

BOZP – bezpečnost a ochrana zdraví při práci

OBÚ – obvodní báňský úřad

OIP – oblastní inspektorát práce

OOPP – osobní ochranné pracovní prostředky

OKEČ – odvětvová klasifikace ekonomických činností

CZ-NACE – klasifikace ekonomických činností

CZ-ISCO – klasifikace zaměstnání

KZAM – klasifikace zaměstnání

NH – národní hospodářství

ESAW – European Statistics on Accidents at Work

Obsah

Úvod	5
1. Ukazatele smrtelné pracovní úrazovosti v ČR	6
1.1 Hodnoty ukazatelů smrtelných pracovních úrazů v ČR v roce 2024	6
1.2 Vývoj smrtelné pracovní úrazovosti v ČR	7
2. Smrtelná pracovní úrazovost v krajích.....	10
2.1 Smrtelná pracovní úrazovost v krajích v roce 2024.....	10
2.2 Vývoj smrtelné pracovní úrazovosti v krajích.....	10
3. Smrtelná pracovní úrazovost v odvětvích	13
3.1 Smrtelná pracovní úrazovost v odvětvích v roce 2024.....	13
3.2 Vývoj ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v odvětvích.....	15
4. Smrtelná pracovní úrazovost podle právní formy podniku v roce 2024.....	17
5. Charakteristika smrtelných pracovních úrazů	18
5.1 Nehody	18
5.2 Zdroje nehod.....	24
5.3 Zdroje úrazů	25
5.4 Příčiny úrazů	26
5.5 Způsoby a druhy zranění, indispozice, pracovní neschopnost	27
6. Porušené předpisy	30
6.1 Zákoník práce a silniční zákon.....	30
6.2 Prováděcí a interní předpisy, další zákony	32
7. Zaměstnávání a věk zraněných.....	33
8. Odvětví podniků, činnosti a úkon	34
9. Měsíc a hodina úrazu	37
Závěr	39
Použité zdroje dat.....	40
Tabulková část	41

Úvod

Počet smrtelných pracovních úrazů v roce 2024 zaznamenal pokles o 8 případů oproti roku předcházejícímu a dosáhl celkového počtu 70 případů. Nižší byl i počet událostí (69) než v roce 2023 (75). Rozložení do odvětví se značně lišilo. Zatímco Stavebnictví (F.) vykazalo o 6 případů méně, naopak Zemědělství, lesnictví a rybářství (A.) o 5 případů více. Také odvětví Doprava a skladování (H.) vykazalo o 4 případy méně. Zpracovatelský průmysl (C.) zaznamenal případů pouze 14 a v odvětví Zásobování vodou; činnost s odpady (E.) nastaly případy 2.

V prvních deseti letech existence České republiky (1993–2002) tento počet činil 200–296 případů za rok (průměrně 250). V dalších čtrnácti letech (2003–2016) se již počet dostal pod hranici 200 případů a činil 103–199 případů za rok (průměrně 142). V roce 2017 se tak poprvé v historii dostal počet pod hranici 100 případů za rok a v roce 2019 se tento rekord zopakoval se shodným počtem případů (94). Pokles dále pokračoval, v letech 2021 a 2022 se událo 87 případů, v roce 2023 jenom 78 případů a v roce 2024 bylo evidováno historické minimum 70 případů. Průměrný počet případů za posledních pět let činil 85.

Největší podíl na smrtelných pracovních úrazech v roce 2024 měly již tradičně dopravní nehody na pozemních komunikacích (silnice, kolejiště). Při 21 událostech se smrtelně zranilo 22 zaměstnanců. Z toho se 2 případy udály v železniční dopravě (sražení chodce a náraz vlaku do nákladního automobilu na přejezdu). V roce 2016 došlo k meziročnímu snížení počtu usmrcených osob při dopravních nehodách na pozemních komunikacích v ČR na 611 osob (tj. o 127 osob). Tento trend pak pokračoval dále. Další velký pokles byl evidován v roce 2020 na 518 osob, tj. o 100 osob. V roce 2021 bylo evidováno osob 532, v roce 2022 pak 528 osob. Rok 2023 uvádí odhadem 530 zemřelých osob, z toho 455 osob zemřelých v den nehody. Rok 2024 uvádí zatím předběžný údaj, odhadem 510 zemřelých osob, z toho 438 osob zemřelých v den nehody.

Pozemní vozidla a ostatní dopravní prostředky se jako zdroje úrazu podílely na vzniku pracovních úrazů s pracovní neschopností nad tři dny jen 3,3 %, na závažných již 13,0 % a na smrtelných dokonce 28,6 %. Znamená to, že **čím byly v pracovní úrazovosti škody na zdraví vážnější, tím se na tom více podílely dopravní nehody.** Z policejních statistik vyplývá, že pozemní komunikace v ČR jsou stále nebezpečný prostor, jeden z nejhorších v Evropě. Nejvíce smrtelných pracovních úrazů při autonehodách se událo v odvětví Doprava a skladování (H.), a to 8.

Dalším velmi častým druhem nehody byly pády osob (z výšky, do hloubky, ze střechy apod.) a také pády na osobu (předmětu, břemene, stroje a stromu). Tyto případy dohromady se na počtu smrtelných pracovních úrazů podílely 43 % (30 případů).

Smrtelné pracovní úrazy byly rozloženy téměř do všech odvětví a v rámci odvětví jejich vznik často souvisel především s prováděnými činnostmi, které zase souvisely se zaměstnáním zraněného zaměstnance (CZ-ISCO). Nelze se proto omezit jen na rozdělení případů podle odvětví podniků (CZ-NACE), ale i na odvětví událostí, které se často liší, dále na činnosti a zaměstnání zraněného zaměstnance.

Nejčastější příčinou u zaměstnance bylo používání nebezpečných postupů a způsobů práce, včetně jednání bez oprávnění, proti zákazu a prodávání v nebezpečném prostoru, celkem ve 13 případech. U zaměstnavatele to byla nesprávná organizace práce, neinformovanost mezi zaměstnavateli (9 případů).

Byla zaznamenána 1 událost, při níž zemřeli dva zaměstnanci (autonehoda). V roce 2016 nebyl zaznamenán hromadný případ žádný. **Ženy utrpěly 4 smrtelné pracovní úrazy, z toho při autonehodě žádný.** U mladistvých zaměstnanců nebyl zaznamenán případ žádný.

1. Ukazatele smrtelné pracovní úrazovosti v ČR

Analýza smrtelných pracovních úrazů, k nimž došlo v České republice v roce 2024, vychází ze souboru dat uložených v databázi smrtelných pracovních úrazů, kterou udržuje Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i. (VÚBP). Ke stanovení relativních ukazatelů byly použity údaje ze Statistiky dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz Českého statistického úřadu, získané zpracováním dat z administrativního zdroje informačního systému ČSSZ (počet pojištěnců a zaměstnaných v NH).

Základními ukazateli smrtelné pracovní úrazovosti jsou: počet nově hlášených případů smrtelných pracovních úrazů v daném roce a četnost smrtelných pracovních úrazů vyjádřená počtem smrtelných pracovních úrazů na 10 000 pojištěnců.

1.1 Hodnoty ukazatelů smrtelných pracovních úrazů v ČR v roce 2024

V roce 2024 bylo v informačních systémech Státního úřadu inspekce práce (SÚIP) a Českého báňského úřadu (ČBÚ) zaznamenáno celkem 70 případů, převážně smrtelných pracovních úrazů. Tyto případy již nepodléhají statistickému zjišťování, kromě smrtelných pracovních úrazů ČR obsahují i smrtelné pracovní úrazy jiných států (podle místa pojištění), k nimž došlo na území ČR. Také mohou zahrnovat úmrtí na pracovišti, nepracovní úrazy apod., které nejsou odškodňovány (tabulka č. 1). Z toho bylo zaznamenáno:

- 69 případů v podnicích podléhajících doзору systému SÚIP, které byly hlášeny¹ oblastním inspektorátům práce (OIP);
- 1 případ v podnicích podléhajících doзору systému ČBÚ, které byly hlášeny obvodním báňským úřadům (OBÚ).

Počet takto evidovaných smrtelných pracovních úrazů v informačním systému VÚBP tedy v roce 2024 činil:

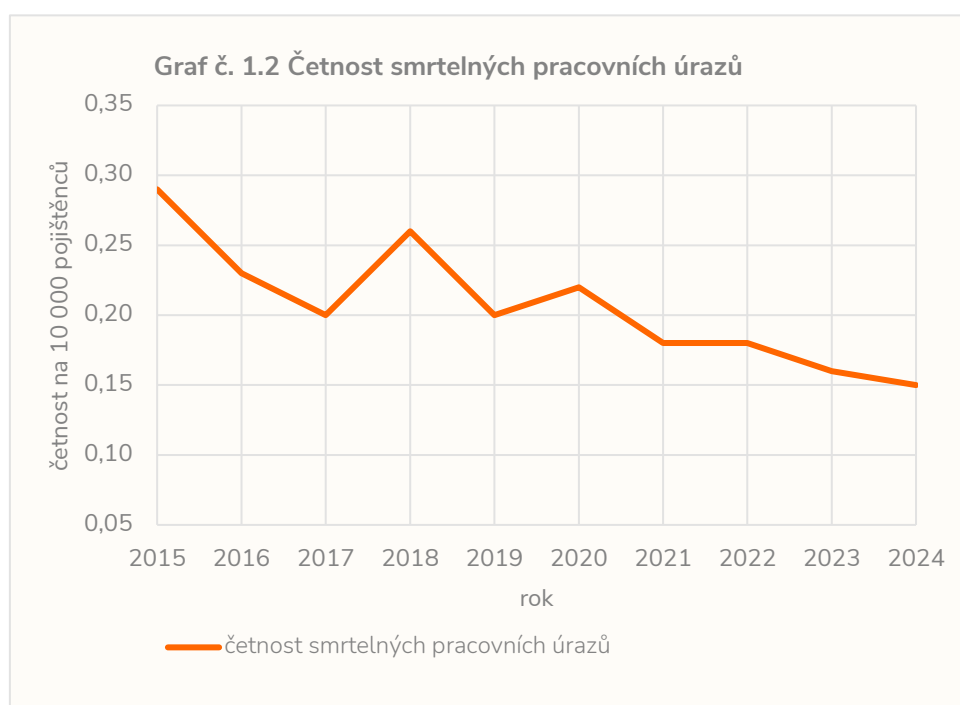
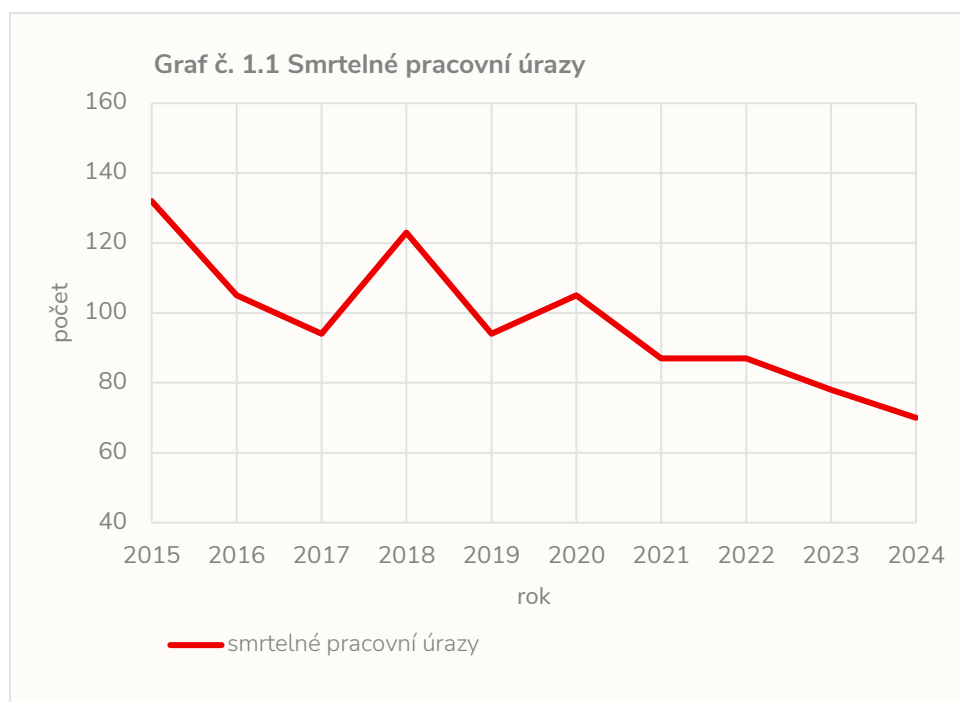
- **celkem:** 70 případů; počet poklesl proti roku předcházejícímu;
- **ženy:** 4 případy (tj. 5,7 %); průměrná hodnota za posledních 10 let je 5,3 případu a za posledních 20 let 6,3 případu;
- **mladiství:** žádný smrtelný pracovní úraz, předchozí takový případ byl zaznamenán v roce 2023, 2017 a 1998.

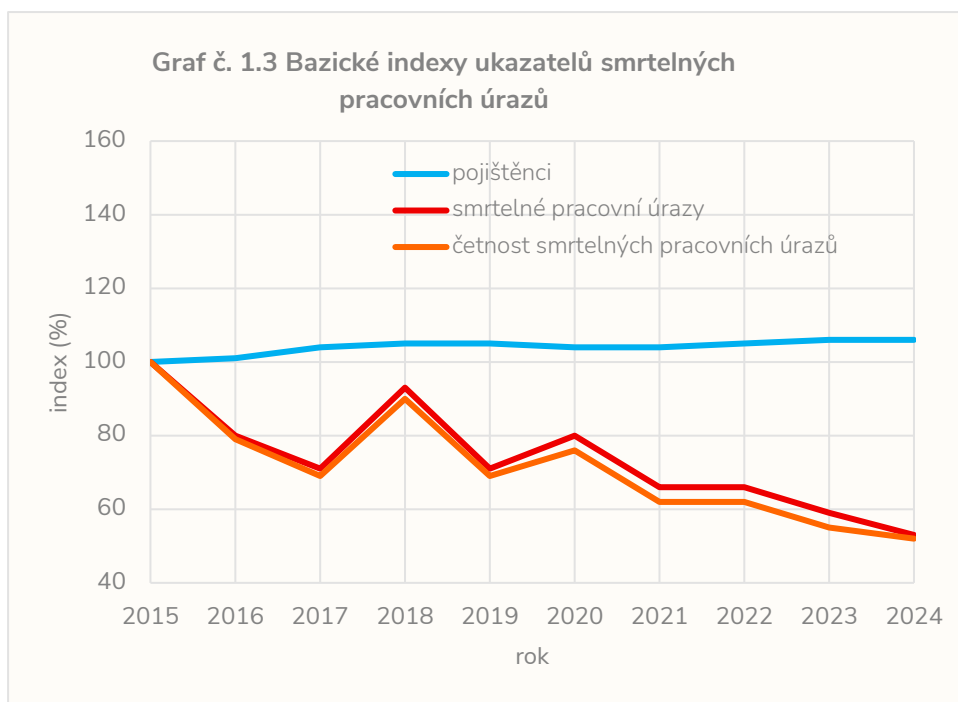
Četnost smrtelných pracovních úrazů na 10 000 pojištěnců činila 0,15. Podíl případů na celkovém počtu pracovních úrazů s pracovní neschopností zaznamenal hodnotu 0,16 %.

¹ Nařízení vlády č. 201/2010 Sb., kterým se stanoví způsob evidence, hlášení a zasílání záznamu o úrazu, vzor záznamu o úrazu a okruh orgánů a institucí, kterým se ohlašuje pracovní úraz a zasílá záznam o úrazu.

1.2 Vývoj smrtelné pracovní úrazovosti v ČR

Vývoj smrtelné pracovní úrazovosti za poslední období je dokumentován časovými řadami základních ukazatelů za posledních 10 let, počínaje rokem 2015. Vývoj počtu smrtelných pracovních úrazů je znázorněn v grafu č. 1.1, vývoj četnosti smrtelných pracovních úrazů na 10 000 pojištěnců je znázorněn v grafu č. 1.2. Konkrétní hodnoty ukazatelů za posledních 20 let jsou uvedeny v tabulkové části (tabulka č. 1).





V roce 2015 byl zaznamenán nárůst až na 132 případů a v letech 2016 a 2017 naopak pokles počtu až na 94 případů. V roce 2018 počet i četnost opět znatelně stouply. V roce 2019 se hodnoty ukazatelů vrátili na hodnoty roku 2017 a v roce 2020 byl evidován stejný počet případů jako v roce 2016 (105). V roce 2021 a 2022 došlo k poklesu na 87 případů, dále pak v roce 2023 na 78 případů a v roce 2024 na 71 případů, což je historické minimum. Graf č. 1.3 zobrazuje srovnání časových řad bazických indexů těchto ukazatelů, kde bazickými hodnotami jsou hodnoty v roce 2015. Na dlouhodobém poklesu smrtelné pracovní úrazovosti se nejvíce podílely změny v organizační struktuře národního hospodářství, odstraňování rizikových prací a jejich nahrazování automatizací a mechanizací. Projevuje se vliv zlepšujícího se způsobu prevence a řízení BOZP v ČR.

Graf č. 1.4 zobrazuje strukturu smrtelných pracovních úrazů v ČR v letech 2015–2024. Celkový počet smrtelných pracovních úrazů je rozčleněn do tří skupin úrazů znázorněných třemi samostatnými křivkami vývoje. Jsou to jednak smrtelné pracovní úrazy, ke kterým došlo při dopravních nehodách na pozemních komunikacích (nikoli samotných vlaků a sražení chodce vlakem), dále případy hlášené SÚIP, kromě případů, k nimž došlo při těchto dopravních nehodách, a dále případy hlášené ČBÚ, k nimž došlo při hornické činnosti nebo činnosti podléhající vrchnímu dozoru ČBÚ.

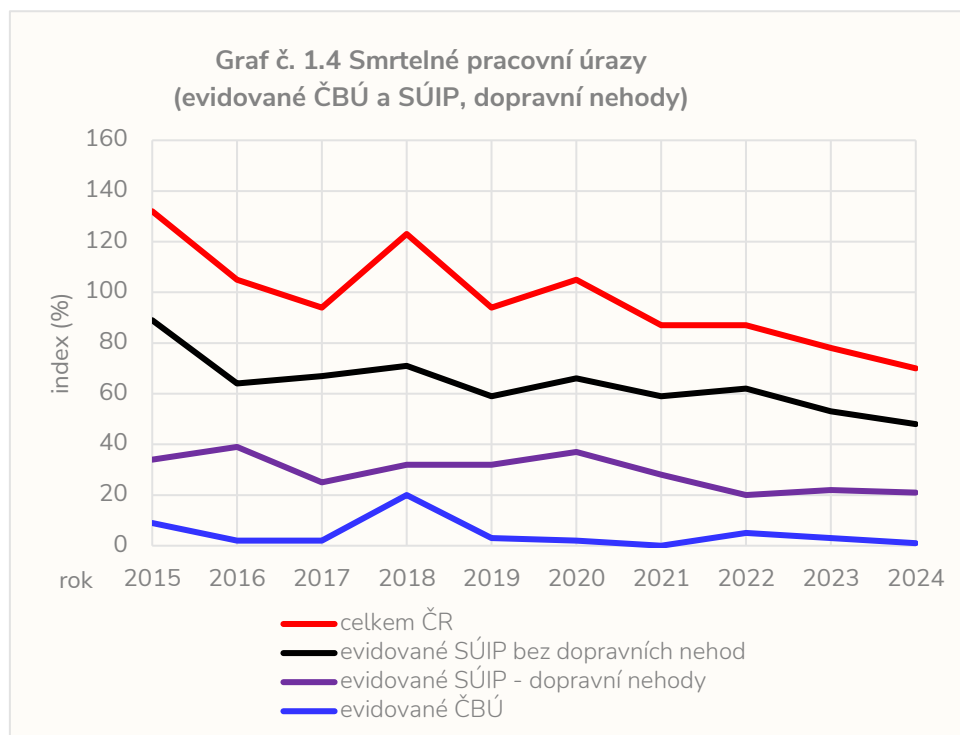
Dopravní policie zaznamenala v letech 2014 a 2015 nárůst počtu usmrčených osob při dopravních nehodách na pozemních komunikacích, a to až na 738 osob. Počet smrtelných pracovních úrazů při těchto dopravních nehodách také stoupl (na 46), což je odrazem dopravní úmrtnosti v ČR obecně. K poklesu došlo v letech 2016 a 2017 až na 577 osob. V roce 2018 počet stoupl na 656 osob. V letech 2019–2022 pokles pokračoval až na 518 usmrčených osob v roce 2020 a 528 v roce 2022. V roce 2023 odhadujeme 530 osob. Bohužel touto bilancí se ČR nemůže chlubit, neboť se na mezinárodním žebříčku nachází stále na jedné ze spodních příček v pořadí zemí EU podle počtu usmrčených osob na milion obyvatel. Na prvních příčkách jsou dlouhodobě Švédsko, Norsko, Dánsko a Švýcarsko s polovičními hodnotami než ČR. Naopak Rumunsko a Bulharsko jsou na opačném konci žebříčku.

Historicky největší meziroční pokles počtu smrtelných pracovních úrazů při dopravních nehodách od roku 1996 byl zaznamenán v roce 1998 (z 93 na 60). Velký pokles počtu osob usmrčených při dopravních nehodách vykazovala i dopravní policie (z 1 597 na 1 360). Tento pokles je přičítán omezení maximální povolené rychlosti v obcích na 50 km/h. V roce 2001 vstoupil v platnost zákon

č. 361/2000 Sb.², upravující např. povinnosti řidiče k zajištění bezpečnosti chodců. Díky tomu byl při dopravních nehodách zaznamenán meziroční pokles počtu usmrčených osob, ale na smrtelných pracovních úrazech se to příliš neprojevalo. Významný meziroční pokles smrtelných pracovních úrazů při těchto dopravních nehodách byl zaznamenán až v roce 2003 a byl patrně ovlivněn přijetím dnes již zrušeného zákona č. 475/2001 Sb.³, který upravoval pracovní dobu a odpočinek řidičů. Vzhledem k tomu, že dopravní nehody jsou vyšetřovány zpravidla jen dopravní policií, nelze přesně doložit, zda se zákon podílel i na poklesu počtu případů při těchto událostech.

Vývoj počtu smrtelných pracovních úrazů hlášených SÚIP, bez případů z dopravních nehod, vykazuje (kromě roku 2017) obdobný trend jako vývoj celkového počtu smrtelných pracovních úrazů vykazovaný za Českou republiku. Pokles počtu případů v roce 2016 byl způsoben případy evidovanými SÚIP bez dopravních nehod, jejichž počet naopak stoupl. V roce 2017 byl pak evidován mírný nárůst, ale díky poklesu počtu případů z dopravních nehod (o 14) došlo k celkovému poklesu za ČR pod hranici 100 případů za rok (94). V roce 2019 došlo k meziročnímu poklesu o 12 případů a počet případů z dopravních nehod zůstal stejný. Velký nárůst případů v roce 2018 byl způsoben zejména případy v evidenci ČBÚ. Rok 2020 měl shodný celkový počet případů jako rok 2016 a podobné rozložení v grafu. Celkový pokles počtu případů v roce 2021 byl způsoben všemi třemi sledovanými ději, jak je patrné z grafu. V roce 2022 došlo k poklesu případů z dopravních nehod na historické minimum (20), ale nárůstu počtu ostatních případů, a tak celkový počet byl shodný s rokem 2021. V roce 2023 počet případů bez dopravních nehod poklesl o 9, čímž celkový počet poklesl o stejnou hodnotu. V roce 2024 došlo k mírnému poklesu počtu případů u všech tří dílčích druhů nehod.

ČBÚ v roce 2015 evidoval 9 případů při 5 událostech. V letech 2016, 2017 a 2020 to byly jen 2 případy. V roce 2018 se ale událo extrémních 20 případů jen při 8 událostech. V roce 2022 bylo případů 5 a v letech 2019 a 2023 případy 3. V roce 2021 došlo k extrému – nebyl evidován případ žádný a v roce 2024 se udál případ jen jeden.



² zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů

³ zákon č. 475/2001 Sb., o pracovní době a době odpočinku zaměstnanců s nerovnoměrně rozvrženou pracovní dobou v dopravě

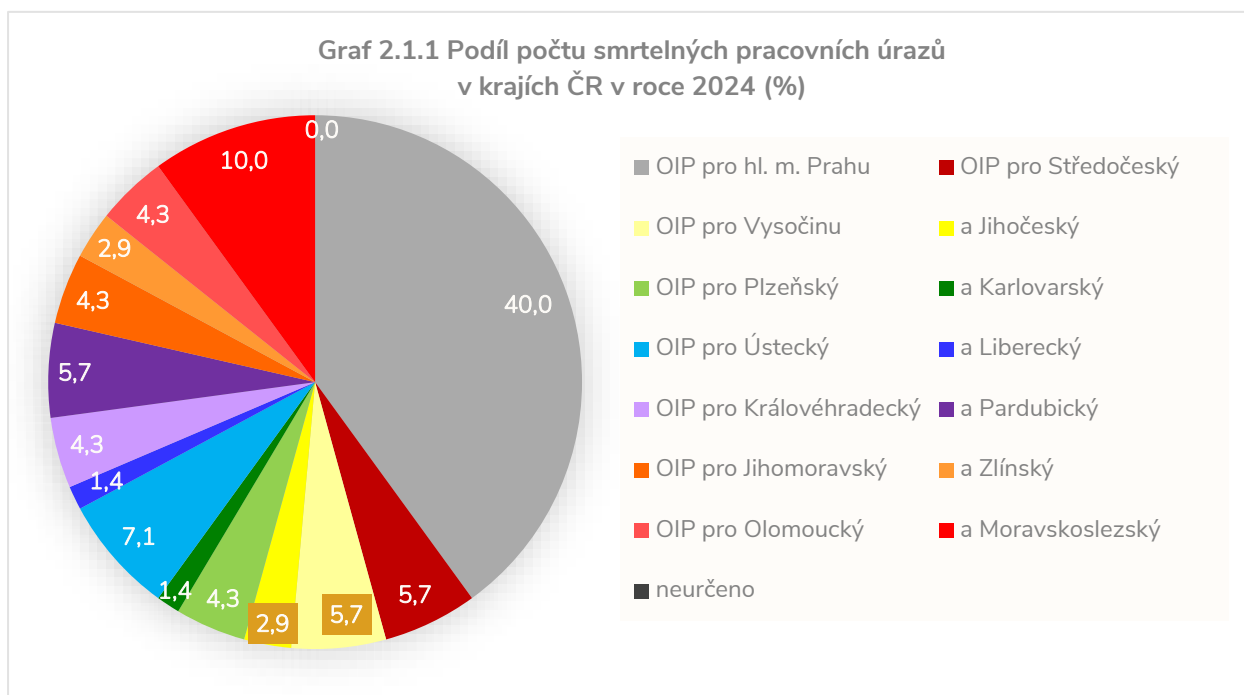
2. Smrtelná pracovní úrazovost v krajích

Smrtelná pracovní úrazovost v krajích v roce 2024, vyjádřena hodnotami ukazatelů, je dokumentována v tabulce č. 2.1 v tabulkové části. Četnost případů je vypočtena z počtu případů a počtu zaměstnaných v NH rozdělených podle registrace podniků v krajích ČR.

2.1 Smrtelná pracovní úrazovost v krajích v roce 2024

Graf č. 2.1.1 znázorňuje podíl počtu smrtelných pracovních úrazů v ČR v jednotlivých krajích v roce 2024. Z porovnání četností smrtelných pracovních úrazů v jednotlivých krajích a v ČR vyplývá, že:

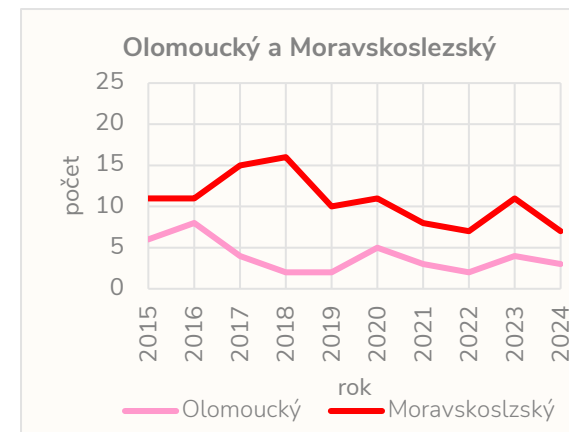
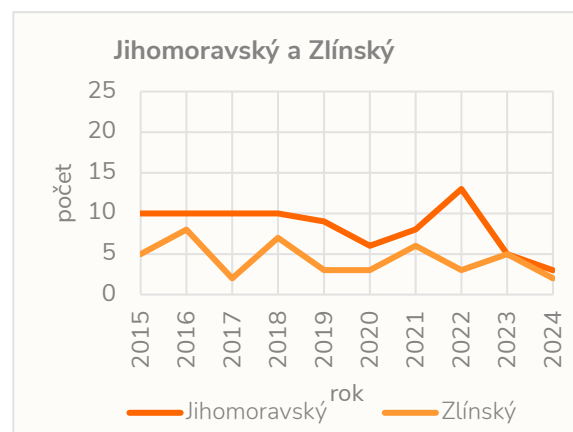
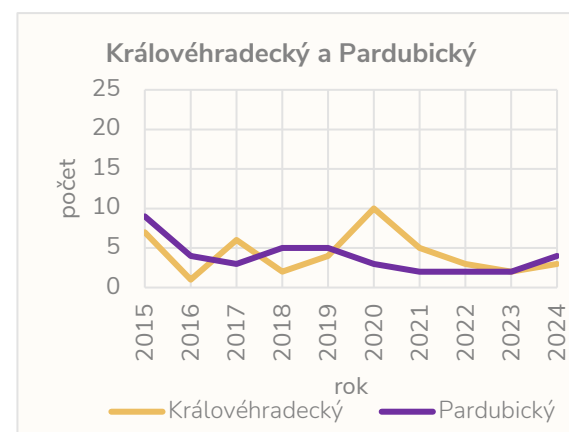
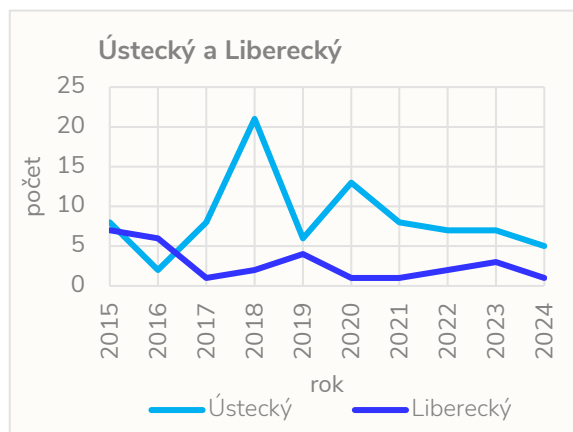
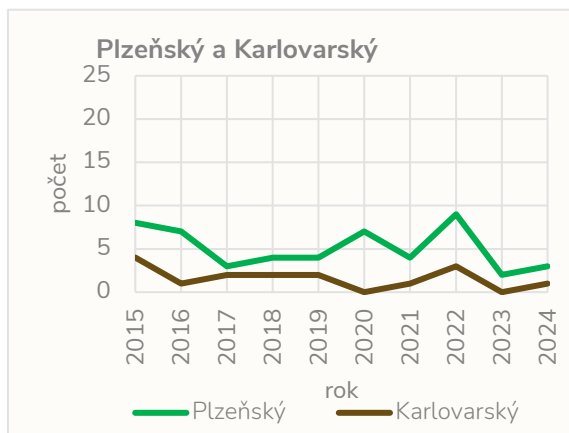
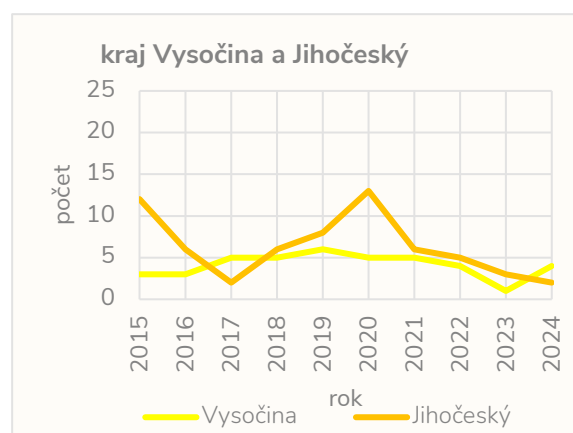
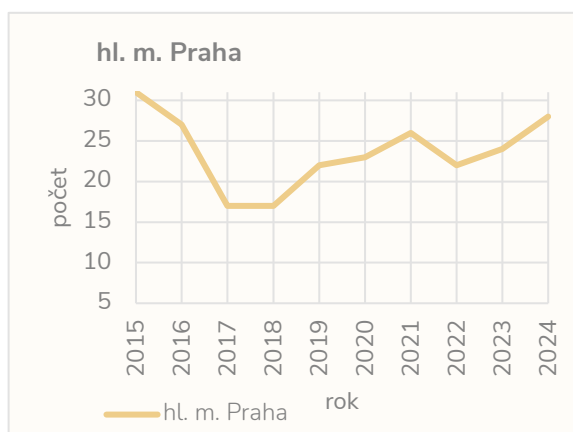
- **vyšší** hodnoty tohoto ukazatele, než je **republikový průměr (0,15)**, vykázaly kraje: hl. m. Praha (0,39), Vysočina (0,16), Pardubický (0,16);
- zhruba **stejně** vysoké hodnoty, jako je republikový průměr, pak vykázaly kraje: Ústecký (0,14), Moravskoslezský (0,13), Královéhradecký (0,12), Olomoucký (0,10), Plzeňský (0,10);
- **nižší** hodnoty tohoto ukazatele, než je republikový průměr, vykázaly kraje: Karlovarský (0,07), Zlínský (0,07), Středočeský (0,06), Jihočeský (0,06), Jihomoravský (0,05), a kraj Liberecký (0,05).



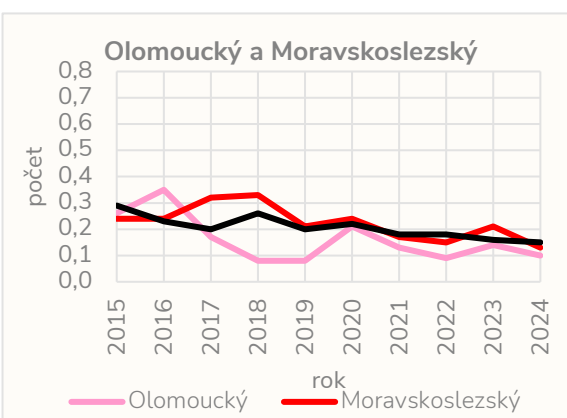
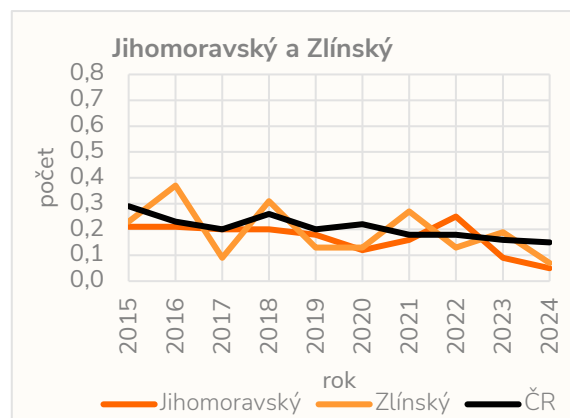
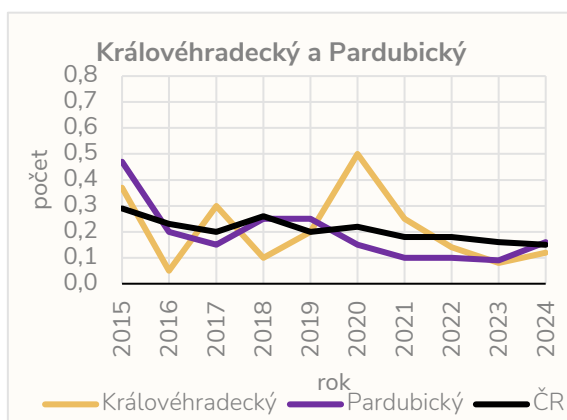
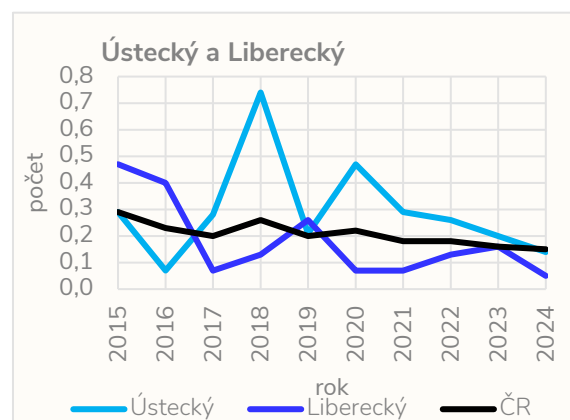
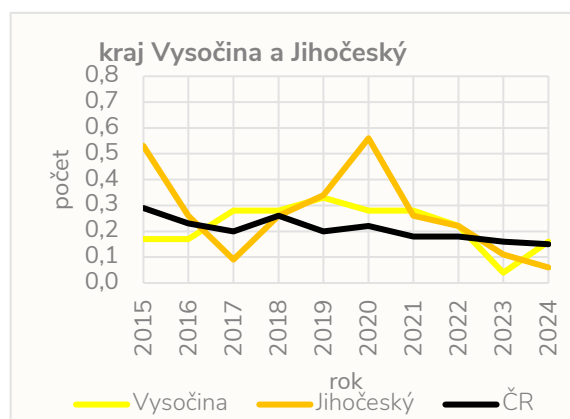
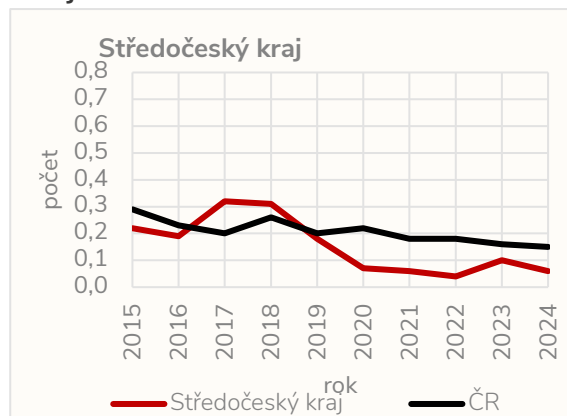
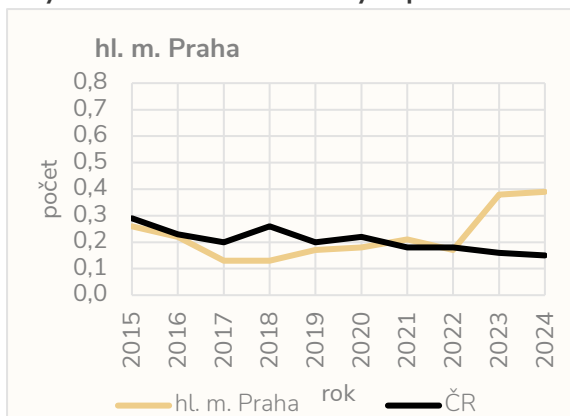
2.2 Vývoj smrtelné pracovní úrazovosti v krajích

Grafy č. 2.2.1 a 2.2.2 zobrazují vývoj hodnot ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti (počtu a četnosti smrtelných pracovních úrazů v jednotlivých krajích v letech 2015–2024 (hodnoty jsou v tabulkách č. 2.1 a 2.2.). Četnost případů se vztahovala do roku 2022 na 10 000 pojištěnců, od roku 2023 na 10 000 zaměstnaných v NH. Počty zaměstnaných v NH za rok 2024 jsou v tabulce č. 2.0.

Grafy č. 2.2.1 Smrtelné pracovní úrazy v krajích ČR v letech 2015–2024

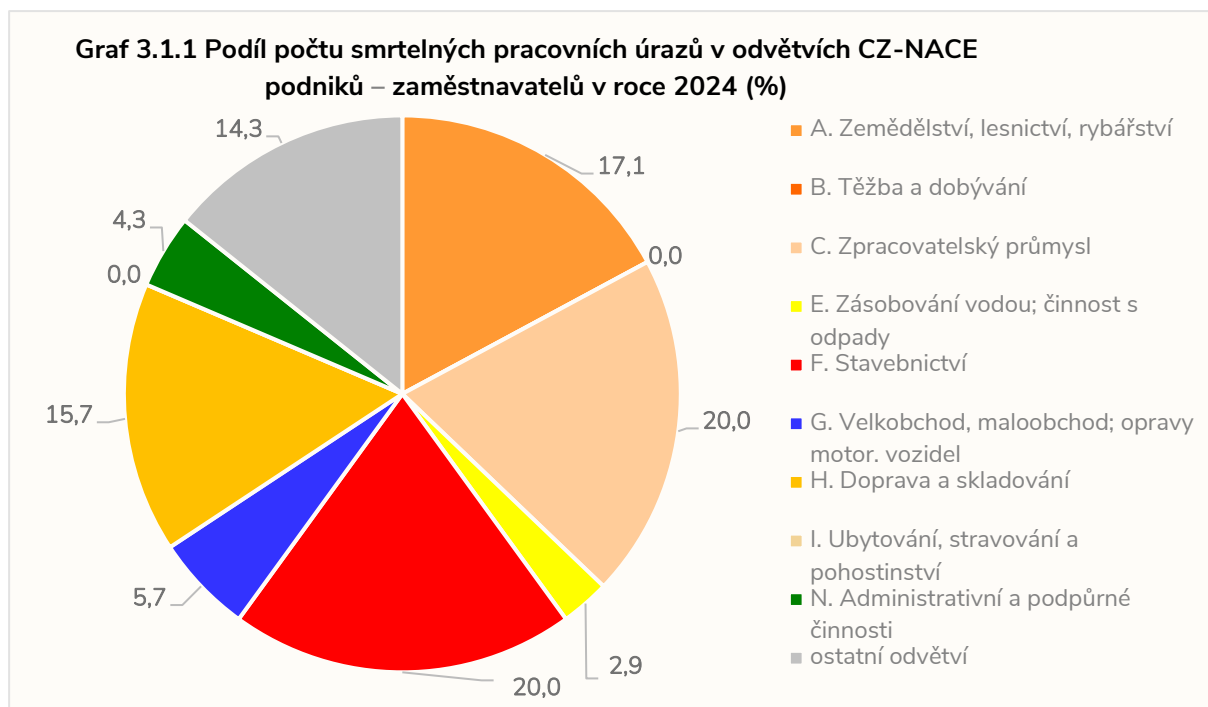


Grafy č. 2.2.2 Četnost smrtelných pracovních úrazů v krajích ČR v letech 2015–2024



3. Smrtelná pracovní úrazovost v odvětvích

3.1 Smrtelná pracovní úrazovost v odvětvích v roce 2024

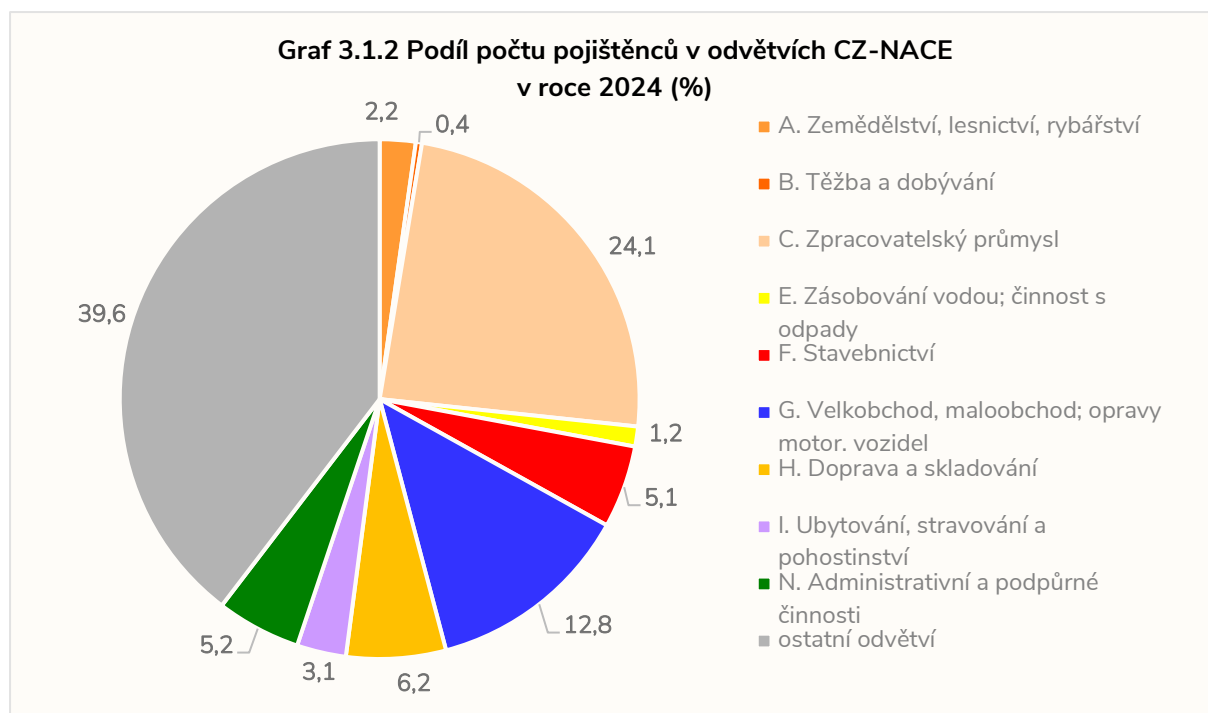


Graf č. 3.1.1 zobrazuje podíl počtu smrtelných pracovních úrazů v roce 2024 v odvětvích (CZ-NACE) podniků – zaměstnavatelů. Z grafu plyne, že v roce 2024 došlo k největšímu počtu případů u podniků zabývajících se Stavebnictvím (F.) a Zpracovatelským průmyslem (C.), a to shodně 14 případů (20,0 %). Ve Stavebnictví (F.) pracovalo jen 5 % pojištěnců, ale ve Zpracovatelském průmyslu (C.) 24 % (graf č. 3.1.2), o čemž vypovídá i četnost (0,12 vs. 0,57). Pro větší přehlednost grafů č. 3.1.1–3.1.3 byla některá odvětví, v nichž dochází k ojedinělým případům, sloučena a označena jako „ostatní odvětví“. Časová řada za roky 2015–2024 je uvedena v tabulkách č. 3.2.1 a 3.2.2.

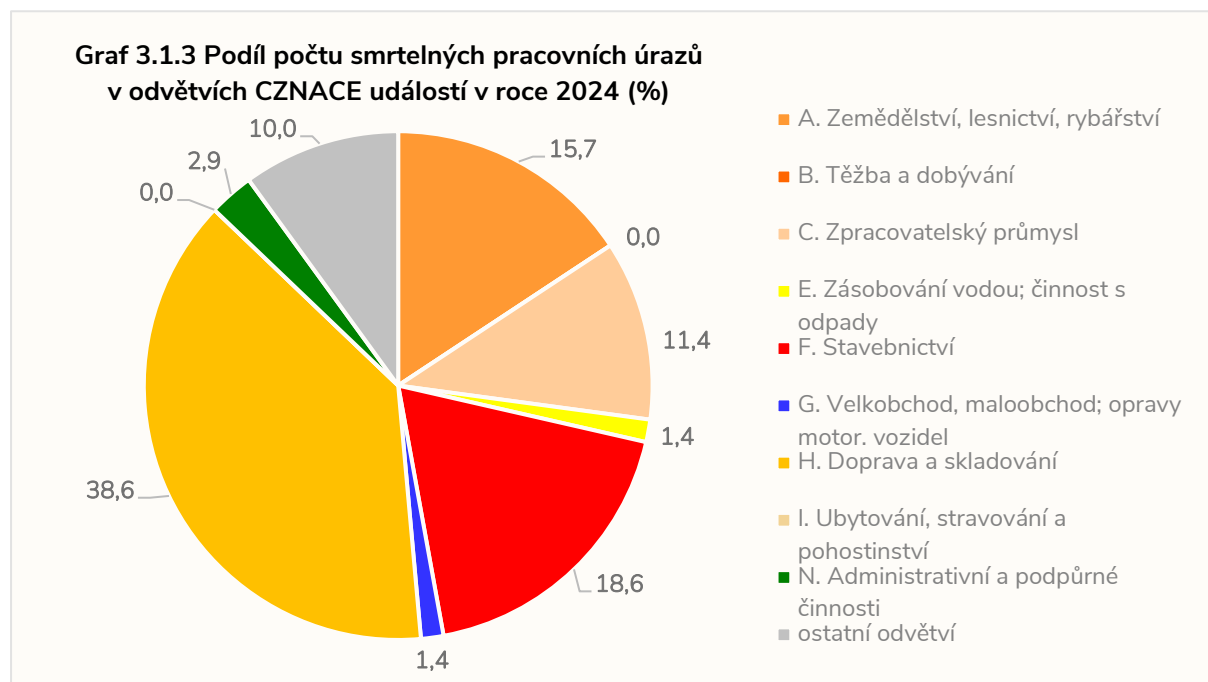
Tabulka č. 3.1 Počet pojištěnců v odvětvích CZ-NACE v ČR v roce 2024

k.	odvětví (CZ-NACE)	pojištěnci	k.	ostatní odvětví (CZ-NACE)	pojištěnci
A.	Zemědělství, lesnictví, rybářství	106 389	D.	Výroba a rozvod elektřiny a j. energie	39 441
B.	Těžba a dobývání	18 064	J.	Informační a komunikační činnosti	159 418
C.	Zpracovatelský průmysl	1 147 088	K.	Peněžnictví a pojišťovnictví	90 125
E.	Zásobování vodou; činnost s odpady	59 112	L.	Činnosti v oblasti nemovitostí	75 647
F.	Stavebnictví	245 191	M.	Profesní, vědecké a technické činnosti	231 466
G.	Velko/maloobchod; opravy mot. vozidel	610 480	O.	Veřejná správa a obrana; povinné soc. zab.	255 973
H.	Doprava a skladování	295 265	P.	Vzdělávání	456 039
I.	Ubytování, stravování a pohostinství	145 917	Q.	Zdravotní a sociální péče	450 336
N.	Administrativní a podpůrné činnosti	250 126	R.	Kulturní, zábavní a rekreační činnost	66 460
			S.	Ostatní činnosti	62 265
			U.	Činnosti extraterritoriálních organizací	0
celkem ČR		4 764 802	celkem ostatní odvětví		1 887 170

Graf č. 3.1.2 zobrazuje podíl počtu pojištěnců v roce 2024 v odvětvích (CZ-NACE).



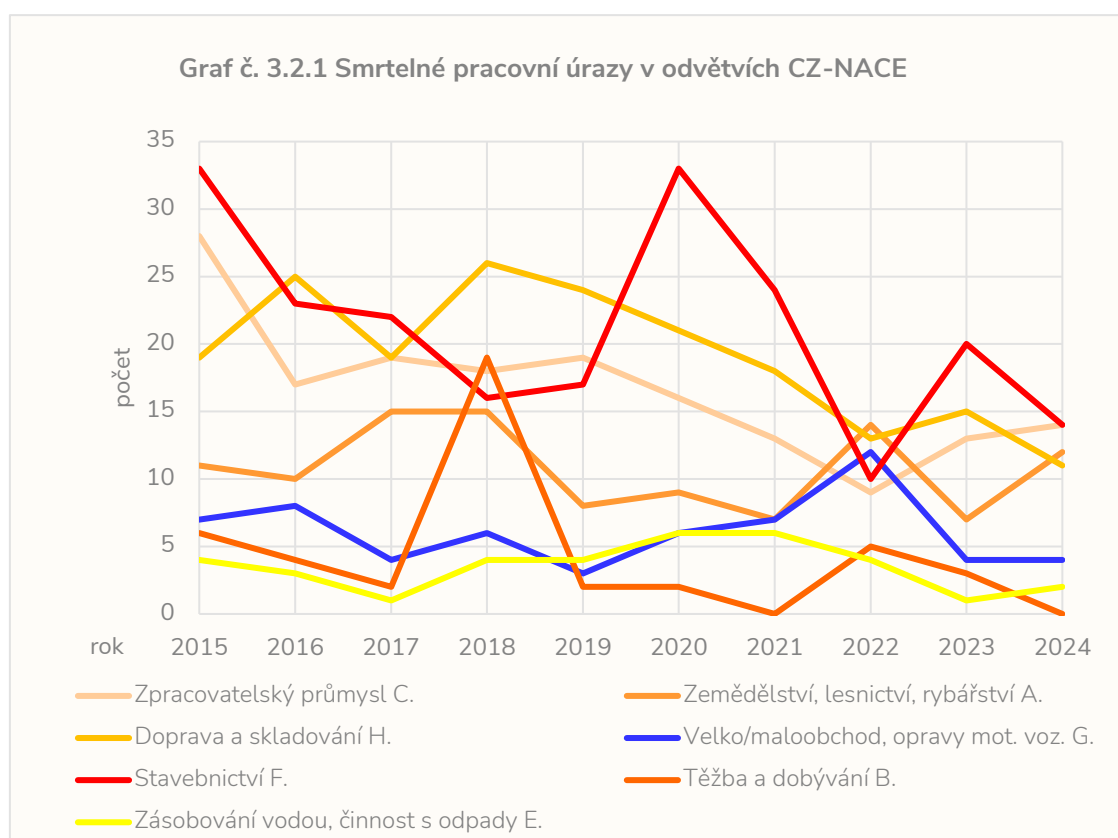
Graf č. 3.1.3 zobrazuje podíl počtu smrtelných pracovních úrazů v roce 2024 v odvětvích (CZ-NACE) událostí, při nichž k úrazu došlo.



3.2 Vývoj ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v odvětvích

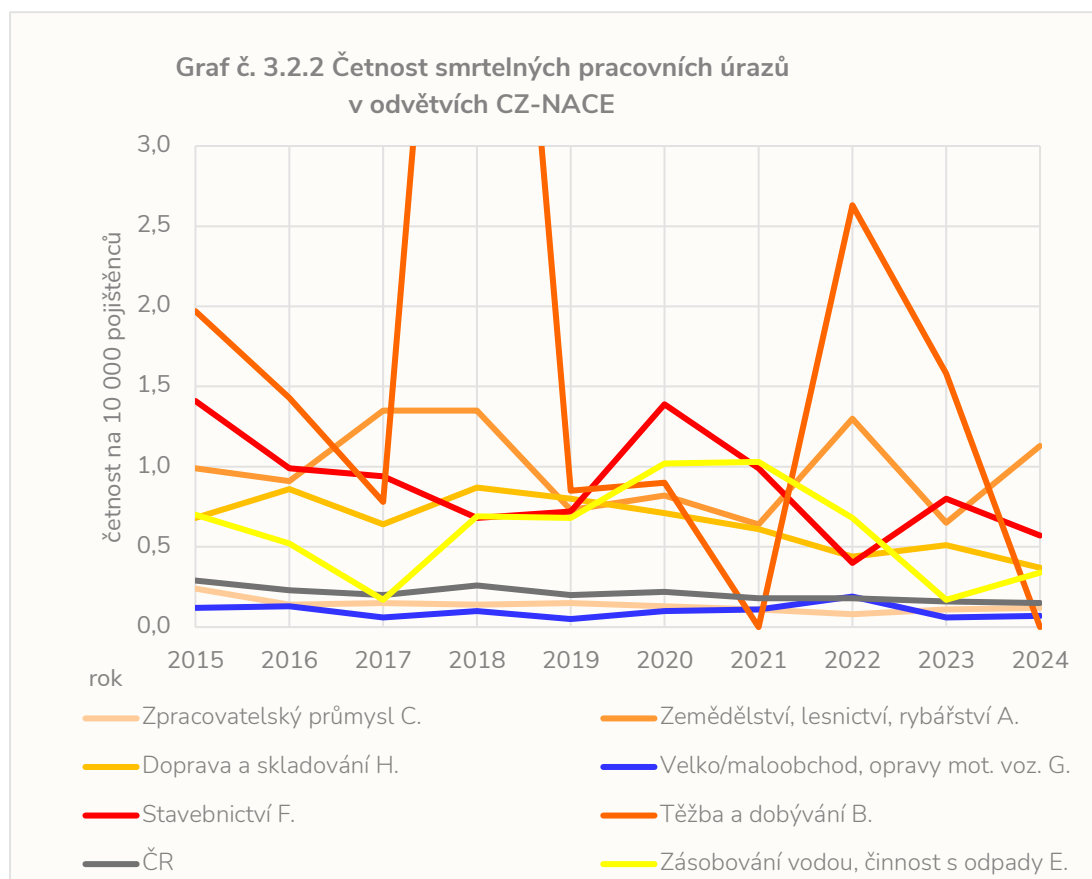
Časové řady ukazatelů smrtelných pracovních úrazů z období let 2015–2024 uspořádané podle odvětví (CZ-NACE) podniků – zaměstnavatelů jsou uvedeny v tabulkách č. 3.2.1 a 3.2.2 v tabulkové části. Časové řady počtů smrtelných pracovních úrazů uspořádané podle odvětví podniků podrobně jsou uvedeny v tabulce č. 3.2.3. Vzájemné poměry hodnot ukazatelů smrtelných pracovních úrazů v jednotlivých odvětvích a tendence jejich vývoje v letech 2015–2024 jsou zobrazeny v grafech č. 3.2.1 a 3.2.2.

Poznámka: Pro přehlednost v grafech č. 3.2.1 a 3.2.2 nejsou zaznamenány časové řady ukazatelů vykazované v odvětvích, kde dochází k malému počtu smrtelných pracovních úrazů. Údaje pro tato odvětví jsou uvedeny v tabulkách č. 3.2.1 a 3.2.2.



Z grafu č. 3.2.1 je patrné, že trvale největší počet smrtelných pracovních úrazů vykazovalo ve většině let odvětví Stavebnictví (F.), dále to byl Zpracovatelský průmysl (C.). Ve Stavebnictví bylo v letech 2014, 2015 a 2020 evidováno 33 případů. V roce 2018 počet poklesl na 16 a v roce 2022 na pouhých 10. Na třetí pozici byla trvale Doprava a skladování (H.), která se dostala na místo první v roce 2016 (25), pak 2018 (26) a také 2019 (24). Těžba a dobývání (B.) zaznamenala v roce 2018 velký nárůst na 19 případů oproti ostatním roků. Stejný počet případů byl předtím evidován až v roce 2004. V letech 2020, 2021 a 2023 mělo Stavebnictví opět prvenství, jen v roce 2022 první příčku obsadilo Zemědělství, lesnictví, rybářství (A.).

V grafu 3.2.2 jsou patrná odvětví, která vykázala četnost smrtelných pracovních úrazů výrazně vyšší, než činil republikový průměr. **Nejvyšší četnost** případů byla vykázána v letech 2012–2019 (kromě roku 2017) v Těžbě a dobývání (B.). V roce 2014 tato hodnota činila 2,82 a v roce 2018 dokonce 7,76 případů na 10 000 pojištěnců. V letech 2017 a 2020 se toto odvětví nacházelo na pozici třetí. V roce 2021 a 2024 byla četnost nulová, neboť po mnoha letech tam nedošlo k žádnému smrtelnému pracovnímu úrazu. V letech 2022 a 2023 ale mělo prvenství s hodnotami četnosti 2,63 a 1,58.



4. Smrtelná pracovní úrazovost podle právní formy podniku v roce 2024

Tato část analýzy se zabývá rozdělením smrtelných pracovních úrazů podle právních forem podniků, které se podílely na vzniku těchto úrazů, zejména ty podniky, kde byl postižený zaměstnanec zaměstnán (viz tabulka č. 4).

Tabulka č. 4 Právní forma podniků figurujících při smrtelných pracovních úrazech v ČR v roce 2024 (VÚBP)

kód	právní forma	počet	%
1 01	Podnikající fyzická osoba nezapsaná do obchodního rejstříku	4	5,8
1 02	Podnikající fyzická osoba zapsaná do obchodního rejstříku	-	-
1 03	Samostatně hospodařící rolník nezapsaný do obchodního rejstříku	-	-
1 05	Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než živ. a samostatně hospodařící rolník nezapsaný v obch. rejstříku	-	-
1 07	Zemědělský podnikatel – fyzická osoba nezapsaná v obchodním rejstříku	3	4,3
1 11	Veřejná obchodní společnost	1	1,4
1 12	Společnost s ručením omezeným	40	58,0
1 13	Společnost komanditní	-	-
1 21	Akciová společnost	11	15,9
1 41	Obecně prospěšná společnost	-	-
2 05	Družstvo	2	3,0
3 01	Státní podnik	1	1,4
3 25	Organizační složka státu	-	-
3 31	Příspěvková organizace	-	-
3 52	České dráhy	2	3,0
4 21	Zahraniční osoba	2	3,0
4 24	Zahraniční fyzická osoba	1	1,4
6 01	Vysoká škola	-	-
7 06	Spolek	1	1,4
8 01	Obec, městská část hl. m. Prahy	1	1,4
0 00	neuvedeno	-	-
celkem zúčastněných podniků		69	100,0

Z tabulky vyplývá, že na smrtelných pracovních úrazech se účastnily podniky převážně ze soukromého sektoru. Jde především o tři skupiny podniků, a to o společnosti s ručením omezeným, dále o akciové společnosti, a nakonec o fyzické osoby podnikající podle živnostenského zákona nezapsané v obchodním rejstříku. Tyto tři skupiny tvořilo 55 podniků z celkových 69, tj. 78,7 %.

5. Charakteristika smrtelných pracovních úrazů

Pro charakteristiku smrtelných pracovních úrazů bylo použito pět ze základních atributů úrazového děje, a to: nehoda, zdroj nehody, zdroj úrazu, příčina a druh zranění, které, kromě zdroje úrazu, byly klasifikované podle klasifikačního schématu databáze smrtelných pracovních úrazů.

- **Nehodou** v modelu úrazového děje je poslední nežádoucí událost v posloupnosti událostí, která bezprostředně vedla ke zranění (havárie, exploze, zachycení, zasažení osob, pády předmětů a materiálů na osoby, pády osob, náraz, namožení, vdechnutí nebo požití toxických látek, napadení osobami a živočichy, účinky přírodních vlivů a prostředí, tonutí).
- **Zdrojem nehody** v modelu úrazového děje je hmotný činitel, který je podstatný pro vznik nehody (stroj, nářadí, terén, část stavby, konstrukce, dílo, komunikace, předmět, látka, člověk, živočich nebo živé) a který vnějším působením dal bezprostřední podnět ke vzniku nehody.
- **Zdrojem úrazu** je hmotný činitel, který svým bezprostředním působením na postiženého přivodil úraz.
- **Příčinami** jsou nepříznivé okolnosti, v jejichž důsledku vznikly nežádoucí události (nebezpečné pracovní podmínky, závady v pracovním prostředí, chybějící osobní ochranné prostředky a nevhodné ustrojení osob, nesprávná a nebezpečná jednání osob, nedostatek osobních předpokladů pro správný výkon zaměstnání, zavinění živočichy, vliv počasí a živlů).
- **Druh zranění** je jedním ze znaků vymezujících zdravotní poškození způsobené v důsledku nehody (zraněná část těla ve většině případů z druhu zranění implicitně vyplývá).

5.1 Nehody

V následující tabulce č. 5.1 jsou sestupně podle počtu smrtelných pracovních úrazů v souboru uspořádány 4 nejfrekventovanější skupiny nehod, které v roce 2024 způsobily 40 případů, tj. 57,1 %. Nehody z první skupiny nehod způsobily 21 (30,0 %) případů. V tabulce č. 5.1.1 v tabulkové části analýzy jsou uvedeny časové řady četností skupin nehod zaznamenaných v intervalu let 2015–2024. V grafu č. 5.1 jsou uvedeny počty smrtelných pracovních úrazů ve skupinách nehod, v nichž došlo k většímu počtu případů v letech 2005–2024.

Některé nehody měly za následek hromadné pracovní úrazy, kdy se zranilo najednou více zaměstnanců, zejména pak smrtelně. V grafu a tabulce č. 5.1.2 jsou uvedeny počty za roky 2005–2024. Jakými nehodami byly způsobeny smrtelné pracovní úrazy žen v letech 2005–2024 je uvedeno v grafu a tabulce č. 5.1.3.

Tabulka č. 5.1 Smrtelné pracovní úrazy ve vybraných skupinách nehod v ČR v roce 2024 (VÚBP) – výběr z tab. č. 5.1.1

pořadí	kód	skupina nehod	počet	%
1.	13	Havárie silničního nebo zvláštního vozidla (vč. mobilního stroje)	21	30,0
2.	56	Pád osoby z lešení, podesty, lávky, plošiny, rampy, z části budovy, stavby a do prohlubně	8	11,4
3.	41	Pád na osobu – stroje, předmětu, části stavby a z nich uvolněných částí	7	10,0
4.	21	Zachycení, sražení, přejetí, přiražení osoby pohybujícím se strojem (vč. břemenem na něm)	4	5,7
nejčastěji zastoupené skupiny nehod, celkem ze 70			40	57,1

Ve výše uvedených skupinách nehod se výrazněji projeví následující typy nehod:

Havárie silničního nebo zvláštního vozidla (vč. mobilního stroje) – 21 případů

Většinou se jednalo o silniční dopravní nehody. Nejčastěji šlo o řízení automobilu a následný střet s jiným vozidlem. Čelní střet automobilů byl evidován u dvou případů, střet automobilů zezadu také u dvou. Také došlo k havárii traktoru, vyvážecí lesní soupravy a čtyřkolky. Při sražení nákladního automobilu na přejezdu vlakem zemřel strojvedoucí vlaku. Zavinění havárií bylo většinou na straně zraněného zaměstnance jako řidiče, v menší míře i jiných osob. Časová řada 2005–2024 je uvedena v tabulce č. 10.

Havárie vozidla a sražení chodce vozidlem (dopravní nehody) v odvětvích:

Doprava a skladování (H.) z celkem 11 případů 8 dopravních nehod.

Stavebnictví (F.) z celkem 14 případů 4 dopravní nehody. (3 události)

Velkoobchod, maloobchod; opravy motorových vozidel (G.) z celkem 4 případů 2 dopravní nehody.

Zemědělství, lesnictví, rybářství (A.) z celkem 12 případů 1 dopravní nehoda.

Zpracovatelský průmysl (C.) z celkem 14 případů 1 dopravní nehoda.

Informační a komunikační činnosti (J.), Peněžnictví a pojištnictví (K.), Činnosti v oblasti nemovitostí (L.), Profesní, vědecké a technické činnosti (M.) a Administrativní a podpůrné činnosti (N.) – tato odvětví zaznamenala jen 1 případ při dopravní nehodě.

Pád osoby z lešení, podesty, lávky, plošiny, rampy, z části budovy, stavby a do prohlubně

Bylo evidováno 8 případů, z toho byly 3 pády ze střechy a 2 pády z lešení. Další osoby spadly z konstrukce, z plošiny a s plošinou.

Pád na osobu – stroje, předmětu, části stavby a z nich uvolněných částí

V této skupině nehod došlo k 7 pádům předmětu na osobu. Ve třech případech šlo o pád káceného stromu na pracovníka, který jej kácel. V ostatních případech to bylo přimáčknutí k zemi opravovaným vozidlem, převrácení kolového dumperu, pád balíků lisovaného papíru a pád bloků skla.

Zachycení, sražení, přejetí, přiražení osoby pohybujícím se strojem

V této skupině nehod došlo ke 4 případům. Ve 3 případech se jednalo o dopravní nehodu, tedy sražení a přejetí chodce osobním automobilem, autobusem a vlakem. Jeden případ byl způsoben na staveništi otáčející se kabinou bagru.

Následujícími nehodami byli zraněni vždy tři zaměstnanci:

Sesutí zeminy, pád horniny (výkop, ražený prostor), proboření do materiálu (zásobník), zavalení

Ke dvěma zavalením došlo ve výkopu a k jednomu nánosy prachu v silu.

Pád osoby ze stroje (včetně ze stupaček, lávek, plošin, které jsou součástí stroje)

Šlo o pád osoby z cisterny, z nakladače a z dopravníku.

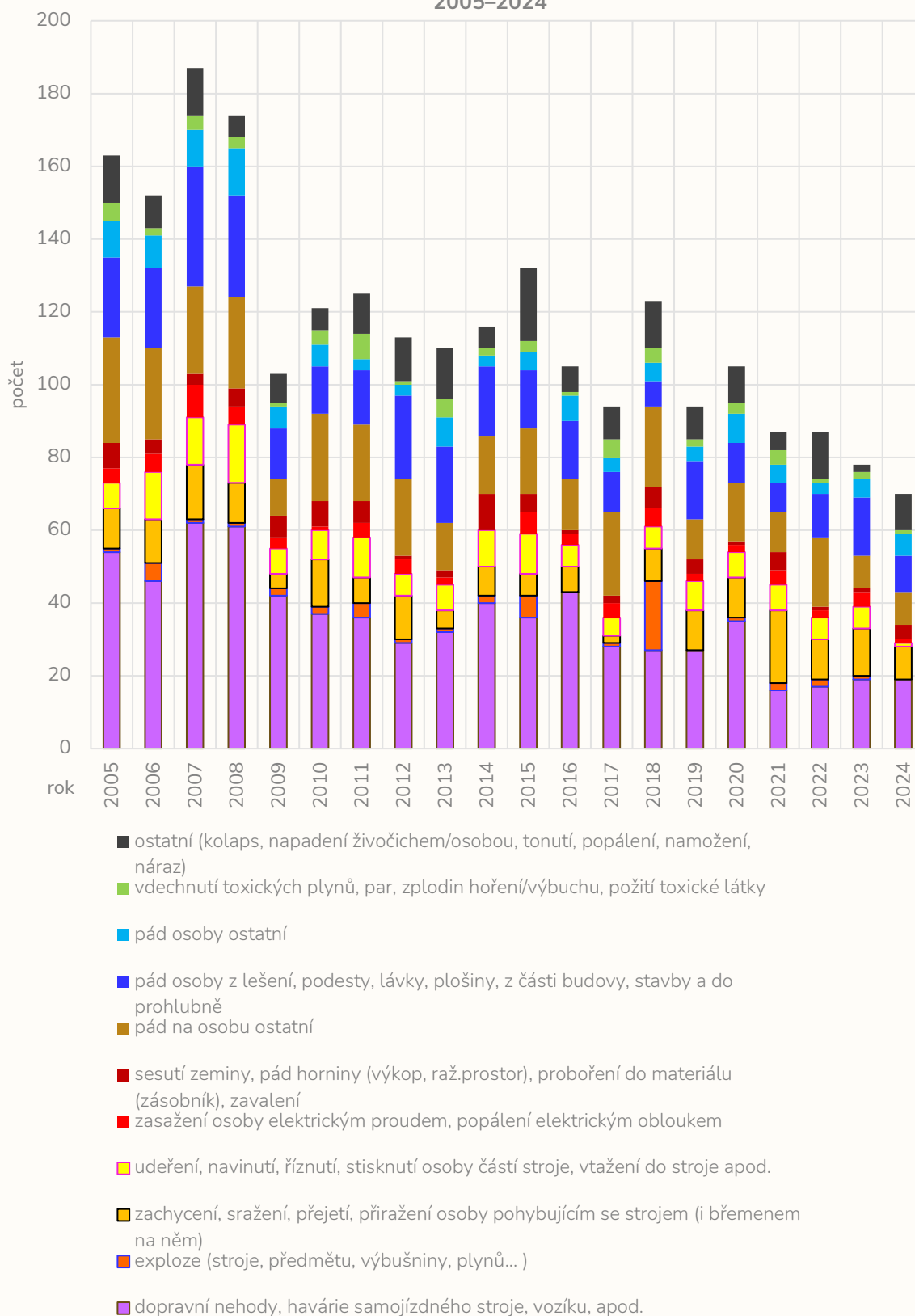
Nehody způsobené živočichy

Ve dvou případech byl pracovník napaden býkem a byl evidován pád jezdce s koněm.

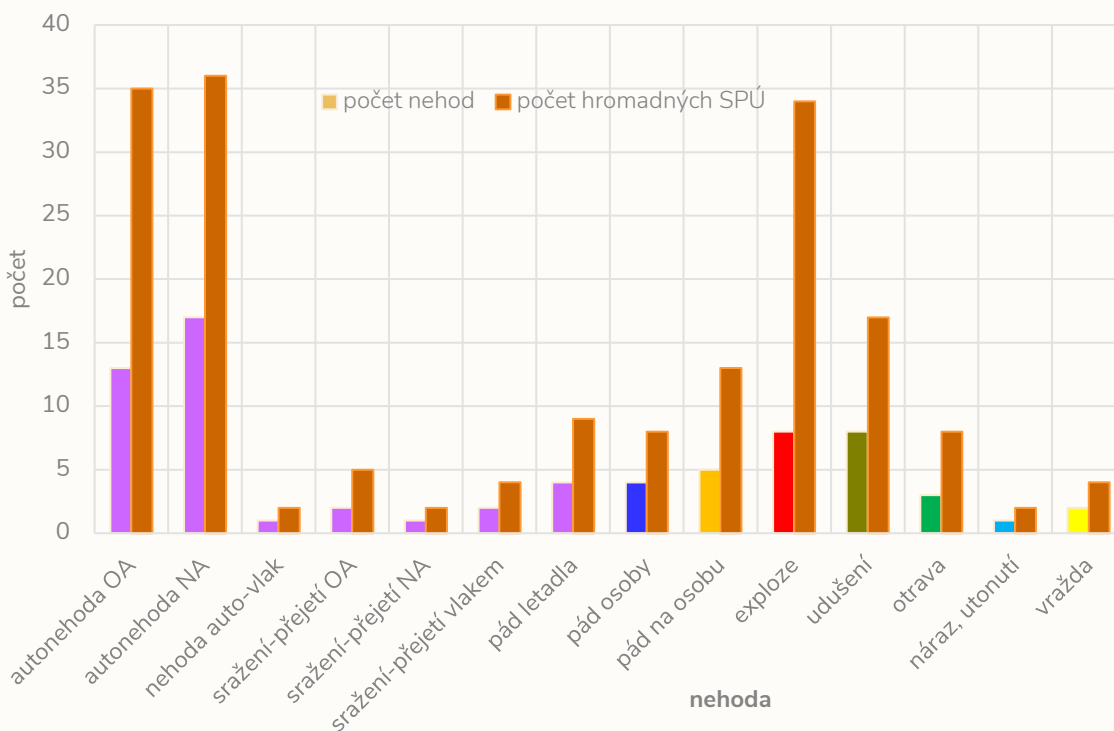
Tonutí osoby ve vodní ploše, prohlubni, nádrži, pád

Šlo o pád do bazénu při čištění, převržení loďky v řece při opravě jezu a o zaplavení štol v hlubinném dole.

Graf č. 5.1.1 Smrtelné pracovní úrazů ve skupinách nehod v ČR v letech 2005–2024



**Graf č. 5.1.2 Nehody a z nich vzniklé hromadné smrtelné pracovní úrazy
v letech 2005–2024 v ČR**



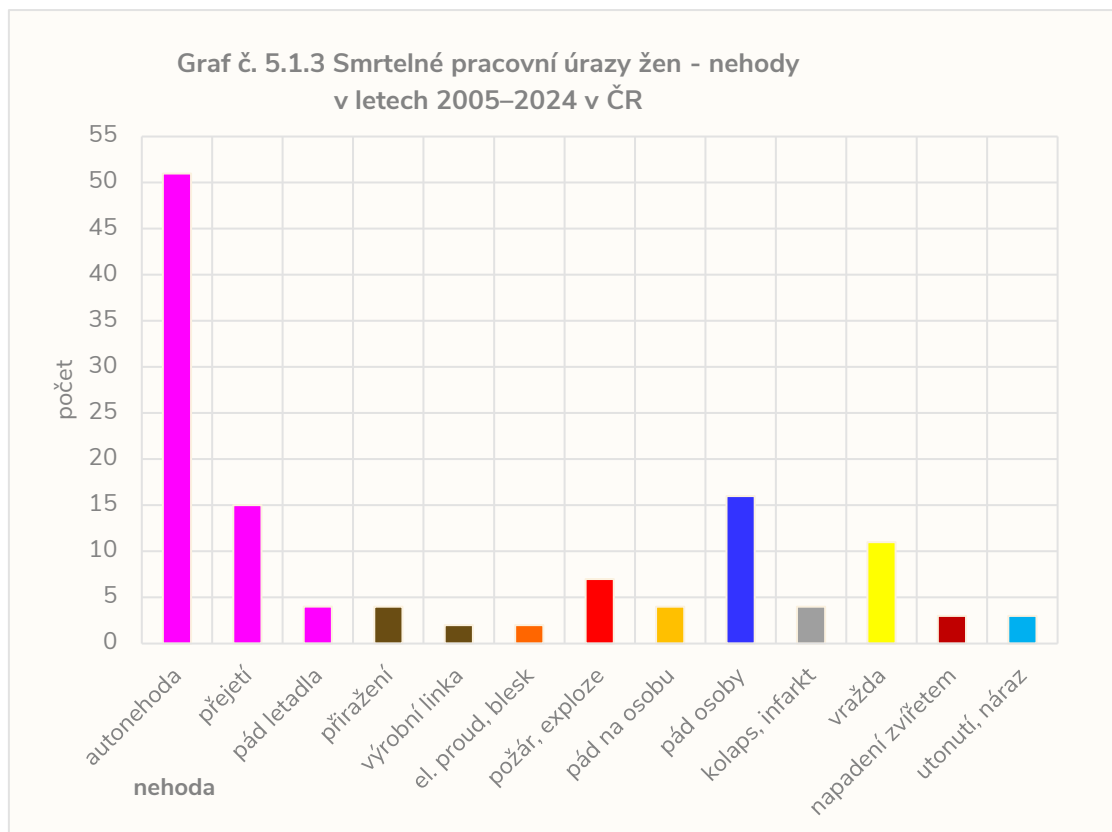
Počty smrtelných pracovních úrazů jsou v každém roce ovlivněny nehodami, při nichž dojde k hromadným úrazům. Kromě těch smrtelných případů, které nás zajímají nejvíce, se udály i ty „nesmrtelné“, případně také úrazy nepracovní. Při porovnávání počtu těchto případů v jednotlivých letech je tedy nutné porovnávat zejména počty nehod. Při prevenci je pak třeba se zaměřit především na to, aby k hromadným pracovním úrazům nedocházelo. Za posledních 20 let se událo 71 nehod s hromadnými smrtelnými pracovními úrazy, při nichž zahynulo 179 zaměstnanců.

Nejvíce se na tom podílely dopravní nehody, a to:

- automobilů osobních (13 nehod – 35 případů);
- automobilů nákladních (17 nehod – 36 případů);
- exploze (8 nehod – 34 případů);
- udušení (8 nehod – 17 případů);
- pád na osobu (5 nehod – 13 případů).

Nejhorší událost byla exploze s 13 případy (2018), pak dopravní nehoda osobního automobilu s 8 případy (2008), dále exploze s 6 případy (2018) a pád mostu na zaměstnance se 4 případy (2014).

Podrobné počty jsou uvedeny v grafu a tabulce č. 5.1.2.



Dopravní nehody, které způsobily smrtelné pracovní úrazy žen, byly především autonehody (51 případů), sražení a přejetí chodce (9 případů) a pády letadel (4 případy), celkem 64 případů.

Těchto 64 případů bylo zaviněno:

- ve 38 případech zraněnou osobou;
- ve 23 případech jinou osobou;
- ve 3 případech nebylo zjištěno.

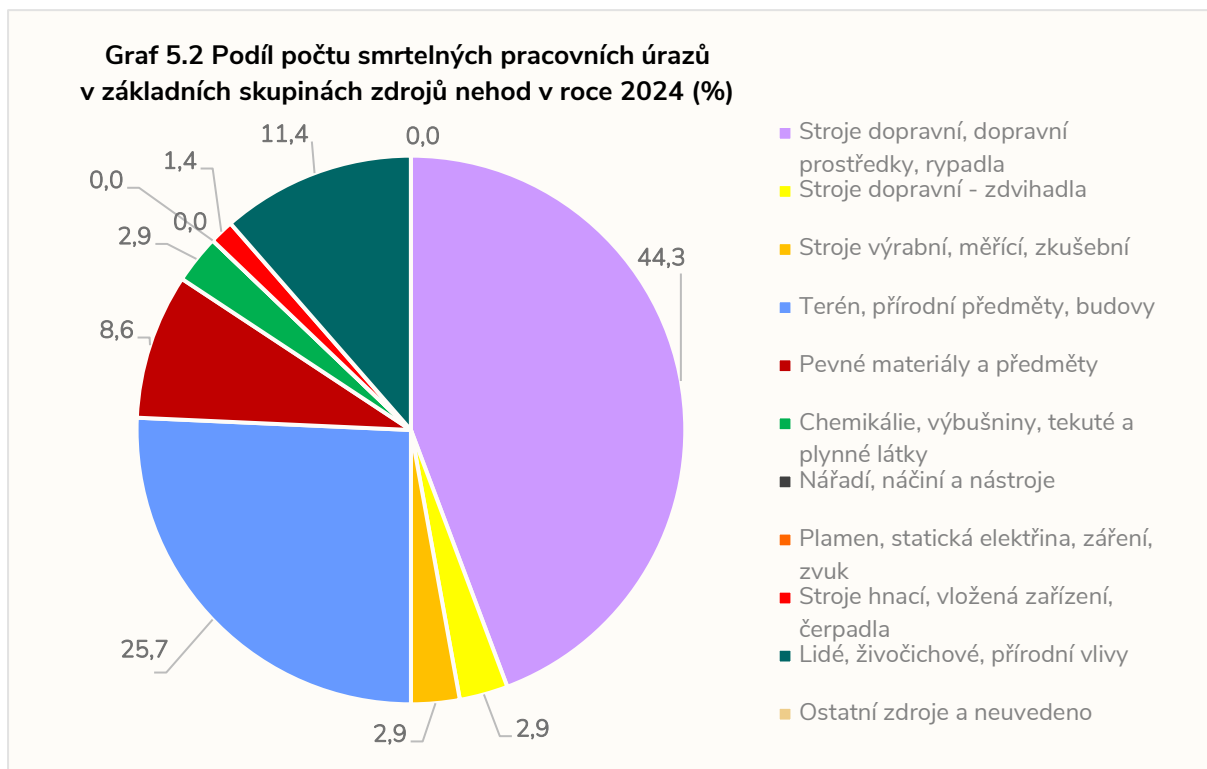
Dále to byly pády osob, a to:

- z výše (ze schodů, z lešení, ze žebříku), celkem 9 případů;
- na rovině 5 případů;
- do hloubky (do jámy) 2 případy.

Také docházelo k vraždám, a to střelnou zbraní nebo nožem, celkem 11 případů. Podrobné počty jsou uvedeny v grafu a tabulce č. 5.1.3.

5.2 Zdroje nehod

Klasifikace zdrojů nehod smrtelných pracovních úrazů byla provedena podle klasifikačního schématu VÚBP na základě výňatků ze zpráv o vyšetřování smrtelného pracovního úrazu (OIP) zaslaných SÚIP do VÚBP a informací získaných z vyšetřovacích spisů od ČBÚ. Tato data byla u dopravních nehod doplněna o výsledky vyšetřování od drážní inspekce a dopravní policie.



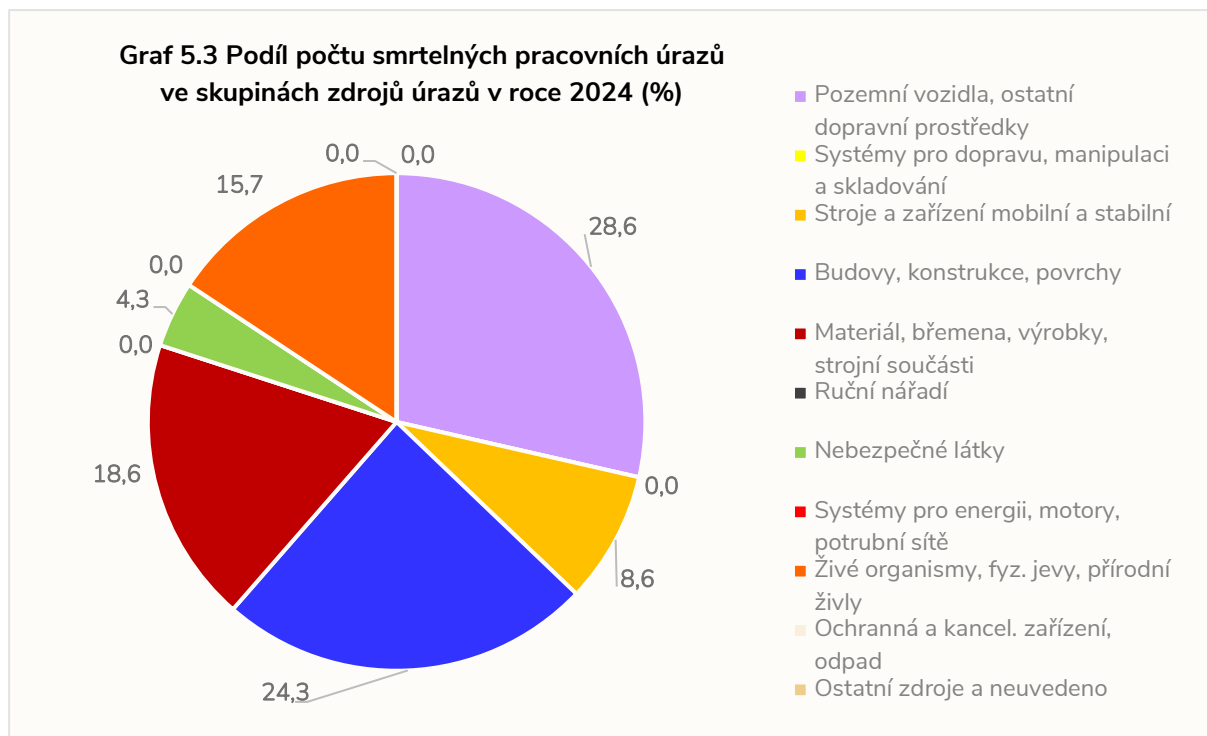
Tabulka č. 5.2 Smrtelné pracovní úrazy ve vybraných skupinách zdrojů nehod v ČR v roce 2024 (VÚBP) – výběr z tab. č. 5.2.1

	kód	skupina zdrojů nehod	počet	%
1.	11 19–21	Motorové silniční dopravní prostředky a traktory	23	33,2
2.	91 11	Lidé	4	5,7
3.	51 15	Stromy, porost	3	4,4
4.	5311/31	Budovy a halové objekty, části budov a staveb	3	4,4
5.	53 21	Lešení, podpěrné konstrukce	3	4,4
6.	56 15	Výkopy, přírodní prohlubně v terénu	3	4,4
7.	92 11	Velká hospodářská zvířata	3	4,4
	celkem ze 69		42	60,9

V grafu č. 5.2 je znázorněn podíl počtu smrtelných pracovních úrazů v základních skupinách zdrojů nehod v roce 2024. V tabulce č. 5.2 je uspořádáno 7 vybraných skupin zdrojů nehod vykazujících nejvyšší počet smrtelných pracovních úrazů v roce 2024. V tabulce č. 5.2.1 v tabulkové části analýzy je zaznamenán vývoj smrtelných pracovních úrazů ve vybraných skupinách zdrojů nehod v letech 2015–2024 podrobněji. Uvedeny jsou skupiny zdrojů nehod, v nichž docházelo dlouhodobě k výskytu smrtelných pracovních úrazů.

5.3 Zdroje úrazů

Klasifikace zdrojů smrtelných pracovních úrazů byla provedena podle metodiky ESAW. V grafu č. 5.3 je znázorněn podíl počtu smrtelných pracovních úrazů evidovaných SÚIP a ČBÚ v základních skupinách zdrojů úrazů v roce 2024. V tabulce č. 5.3.1 v tabulkové části analýzy jsou uvedeny jejich počty a podíly počtu v základních skupinách zdrojů úrazů. Pro lepší orientaci v grafu byly některé základní skupiny sloučeny do jedné výše a uvedeny v tabulce č. 5.3.2.



Z grafu č. 5.3 je patrné, jak byly skupiny zdrojů úrazu v roce 2024 zastoupeny:

- skupina **Pozemní vozidla, ostatní dopravní prostředky** vykázala 28,6 %, a to motorové silniční dopravní prostředky (18 případů) a drážní vozidla (2 případy);
- skupina **Budovy, konstrukce, povrchy** vykázala 24,3 % případů, jednalo se o pády osob, v 13 případech z výše na terén nebo podlahu, 1 pád do hloubky a 3 na rovině;
- skupina **Materiál, břemena, výrobky, strojní součásti** vykázala 18,6 % případů, jednalo se zejména o manipulaci s těžkými břemeny (6 případů);
- skupina **Živé organismy, fyzikální jevy, přírodní živly** vykázala 15,7 % případů, ve 3 případech to byl pád káceného stromu, ve 3 případech kontakt s hospodářským zvířetem a ve 3 případech utonutí;
- skupina **Stroje a zařízení mobilní a stabilní** vykázala 8,6 % případů, při vstupu do pracovního prostoru stacionárního (4 případy) nebo mobilního stroje (2 případy);
- skupina **Nebezpečné látky** vykázala 4,3 % případů, jednalo se o otravu a popálení.

5.4 Příčiny úrazů

V této části jsou uvedeny příčiny smrtelných pracovních úrazů, které byly rozhodující pro vznik úrazu. V tabulce č. 5.4 jsou uvedeny počty závad BOZP (celkem 86) u jednotlivých událostí (69), které vedly k 70 smrtelným pracovním úrazům v roce 2024. U 12 událostí (dopravní nehody) nejsou závady BOZP specifikované. V tabulkách č. 5.4.1 a 5.4.2 je pak uvedena 17letá časová řada (2008–2024) vybraných nejfrekventovanějších závad BOZP.

Tabulka č. 5.4 Závady BOZP u událostí vedoucích ke smrtelným pracovním úrazům ČR v roce 2024

počet událostí	počet závad BOZP v události	CELKEM
57	1	57
8	2	16
3	3	9
1	4	4
69		86

Vybrané závady BOZP v roce 2024:

Chyby na straně organizace (zaměstnavatel, jiná firma):

Nesprávná organizace práce, neinformovanost mezi zaměstnavateli	9 případů
Neprovedené školení zaměstnance, chybějící lékařská prohlídka	6 případů
Nepříznivý stav nebo vadné uspořádání pracoviště	5 případů
Chybějící nebo nedostatečná ochranná zařízení a zajištění	4 případy

Chyby na straně zraněného pracovníka:

Používání nebezpečných postupů nebo způsobů práce, vč. jednání bez oprávnění, proti zákazu a prodlévání v ohroženém prostoru	13 případů
Nedostatky osobních předpokladů k řádnému výkonu (chybějící tělesné předpoklady, smyslové nedostatky, nepříznivé osobní vlastnosti, okamžité psychofyzilogické stavy) a riziko práce	7 případů
Nepoužívání (nesprávné používání) předepsaných a přidělených OOPP	1 případ

Ohrožení jinými osobami:

Používání nebezpečných postupů nebo způsobů práce, vč. jednání bez oprávnění, proti zákazu a prodlévání v ohroženém prostoru	3 případy
--	-----------

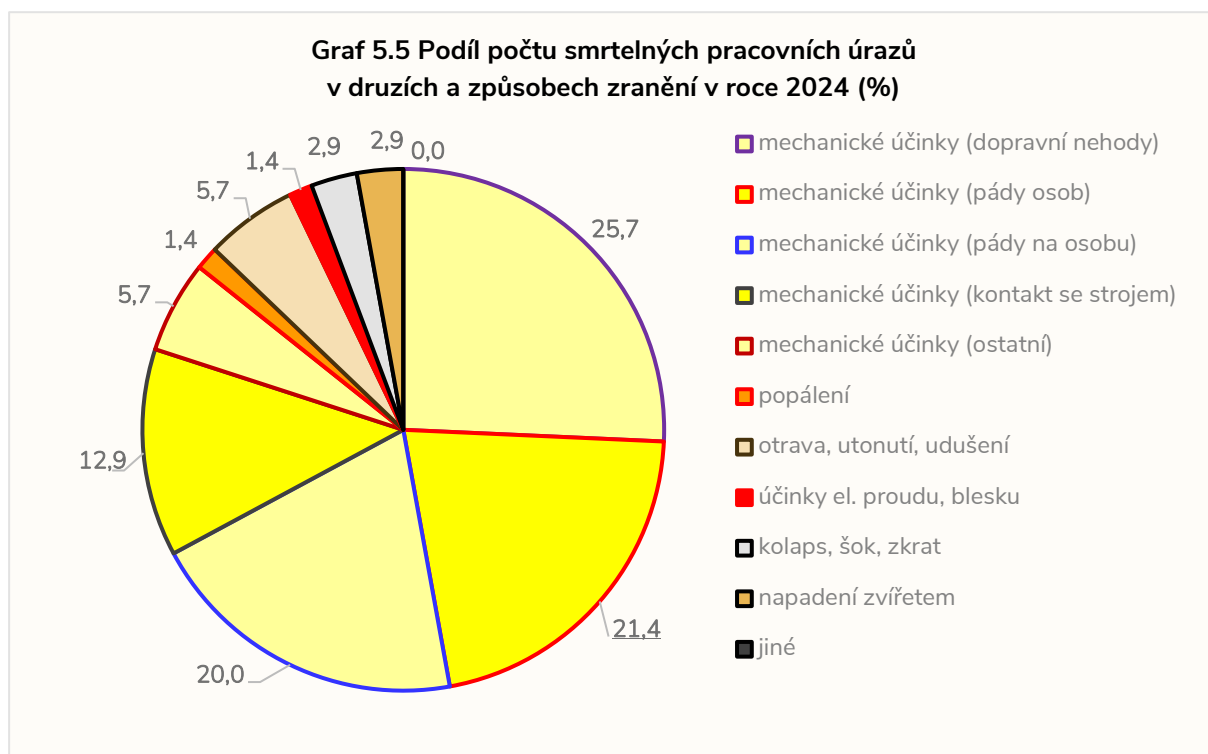
5.5 Způsoby a druhy zranění, indispozice, pracovní neschopnost

V grafu 5.5 je znázorněn podíl počtu smrtelných pracovních úrazů podle způsobu zranění v roce 2024. Způsob zranění má vazbu na skupiny nehod (tabulka č. 5.1.1). Časová řada (2015–2024) je pak uvedena v tabulkách č. 10 a 11. Naprostá většina (62, tj. 89 %) jich byla způsobena mechanickým působením:

- horizontální pohyb a střet s překážkou (převážně dopravní nehody) 18 případů;
- vertikální pohyb a střet s překážkou (pády):

předmětu na osobu	14 případů,
osoby na předmět	15 případů;
- kontakt se strojem (stisknutí, rozdrcení):

mobilním (např. motorové vozidlo)	7 případů,
stacionárním (lis, dopravník apod.)	2 případy;
- kontakt s jiným zdrojem úrazu 14 případů.



U 70 smrtelných pracovních úrazů bylo evidováno 70 zranění, z nichž 62 byla způsobena **mechanicky**. Byly to tyto druhy zranění:

	počet případů:
mnohočetná poranění	48
poranění mozku, míchy a vnitřních orgánů	9
zlomeniny, rozdrcení, otevřené rány	1
traumatická amputace, střelná rána, řezná rána	1
udušení mechanickým tlakem, prachem	3

Následující přehled přináší podrobnější údaje o druzích zranění (62 ze 70), které bylo možno z dostupných dokumentů zjistit.

Jsou to:	počet případů:
zlomenina	1
nitrolební poranění	4
otřes mozku	1
traumatický edém (otok) mozku	1
zhmoždění, rozdrcení mozku	3
krvácení do mozku	-
poranění nervů a míchy, poškození míchy a přerušování nervů	-
poranění srdce aj. nitrohručních, nitrobřišních a pánevních orgánů	-
roztržení, rozdrcení, traumatická ruptura vnitřního orgánu	-
pohmoždění, traumatický hematoma vnitřního orgánu	-
štípnutí, bodnutí nejdovatým hmyzem	-
otevřená rána	-
rána řezná, bodná, tržná	1
traumatická amputace	-
poranění mnohočetné, nespecifikované	43
zlomeniny s otevřenými ranami a rozdrcením	-
zlomeniny s rozdrcením	-
rozsáhlá devastace těla (exploze, dopravní nehody)	5
udušení mechanickým tlakem, prachem	3

Druhy zranění způsobené **jíným** než mechanickým působením (8 ze 70):

	počet případů:
Otravy, toxické účinky látek, dušení, tonutí:	4
• otrava, toxické účinky látek	1
• udušení (nedostatkem kyslíku)	-
• utonutí	3
Účinky elektrického proudu, blesku	1
Popálení, opaření, poleptání, omrzliny, účinky záření, horka	1
Následky námahy, šok, kolaps, cizí těleso, neuvedeno	2

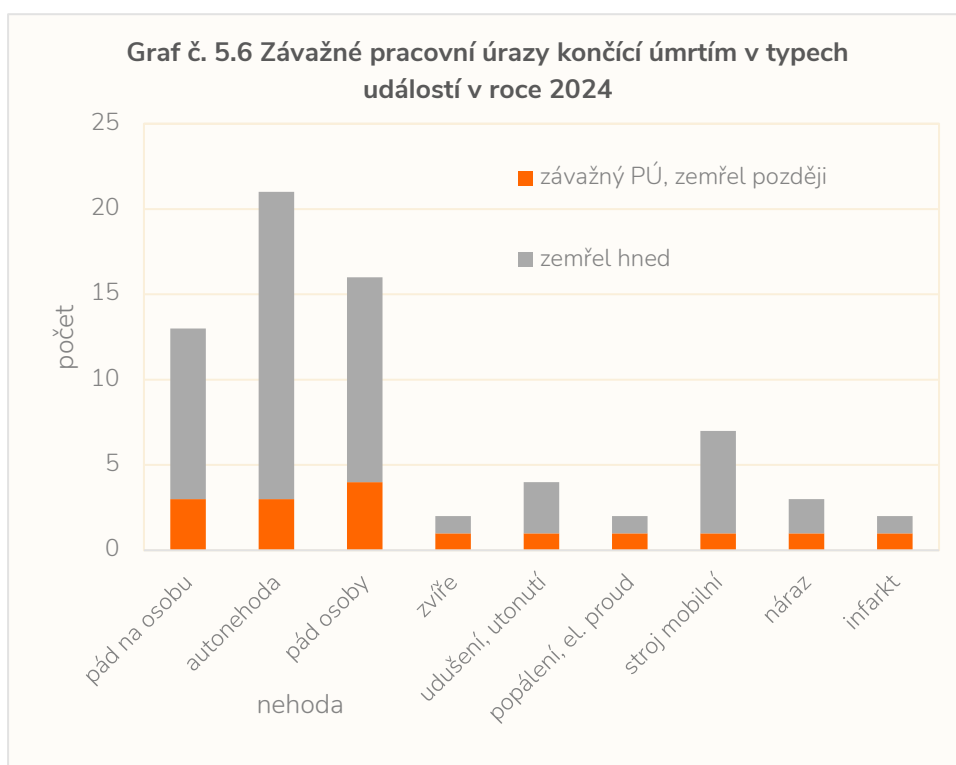
Indispozice

Zranění zaměstnanci se zranili vlivem indispozice v 10 případech. Z toho 9 případů bylo způsobeno extrémním věkem zaměstnance a 1 byl zaviněn náhlým kolapsem. Jednalo se o pády osob (ze žebříku, z nakladače, do výkopu a do řezačky) a pády předmětů na osobu (stromu a pece). Dále se jednalo o utonutí v bazénu při čištění, přejetí řidiče jeho autobusem a havárie traktoru na poli (sjetí do příkopu). Indispozice se netýkaly žen. Extrémní množství indispozic, které způsobily smrtelný pracovní úraz za posledních 20 let, bylo evidováno v roce 2015, a to 24. Časová řada (2005–2024) je uvedena v tabulce č. 10.

Pracovní neschopnost

Ze 70 případů skončilo 54 okamžitým úmrtím zaměstnance. Zbylých 16 případů byly závažné pracovní úrazy, které se postupně změnily ve smrtelné. Maximální doba pracovní neschopnosti byla 160 dnů a celkem u těchto 16 případů bylo evidováno 297 dnů pracovní neschopnosti (tabulka č. 10). V grafu č. 5.6 jsou uvedeny jen ty případy v typech událostí, kde nedošlo k okamžitému úmrtí zaměstnance. Je zde znázorněno množství případů, kde nastalo úmrtí ihned a kde až po pracovní neschopnosti (závažné pracovní úrazy).

Počet závažných pracovních úrazů v posledních letech klesá, a proto nemá negativní vliv na počet smrtelných pracovních úrazů. V roce 2024 počet poklesl na hodnotu 745 případů.



6. Porušené předpisy

V roce 2024 došlo k 69 událostem, které měly za následek 70 smrtelných pracovních úrazů. V této souvislosti došlo i k dalším typům úrazů, tj. nepracovním nebo pracovním s různou dobou pracovní neschopnosti a různé závažnosti. Bylo identifikováno 86 závad BOZP a 83 porušení některého předpisu, a to zejména zákona č. 262/2006 Sb. (zákoník práce), celkem 51. Dále bylo evidováno 32 porušení ustanovení dalších zákonů a prováděcích předpisů, většinou v návaznosti na zákoník práce, viz tabulka č. 6. U zraněných zaměstnanců bylo shledáno pravděpodobné zavinění a na to navazující pravděpodobné porušení předpisů BOZP v 17 případech. Přesné informace však nejsou v současné době k dispozici, protože oblastní inspektoráty práce nezjišťují porušení předpisů u zraněného zaměstnance (zákon č. 251/2005 Sb.). U 15 případů dopravních nehod (vč. v zahraničí) nebyly informace o zavinění a porušených předpisech kompletní nebo k dispozici (zákon č. 361/2000 Sb., silniční zákon).

Tabulka č. 6 Porušené předpisy a zavinění smrtelných pracovních úrazů v ČR v roce 2024 (VÚBP)

předpis: kdo porušil:	zákon č. 262/2006 Sb.	zákon č. 361/2000 Sb.	další zákon, prováděcí předpis	CELKEM předpisy BOZP	zavinění	pravděpodobné zavinění a porušený předpis
zraněný	17	4	2	23	40	17
jiná osoba	-	4	-	4	4	-
zaměstnavatel, jiná firma	34	-	22	56	24	1
CELKEM	51	8	24	83	68	18

6.1 Zákoník práce a silniční zákon

Nejčastěji porušeným předpisem byl zákoník práce. Často bylo shledáno porušení několika ustanovení zákoníku práce současně, a to zaměstnancem, zaměstnavatelem, eventuálně i jinou osobou.

Porušení zák. č. 262/2006 Sb. (zákoník práce) zaměstnancem

§ 106, odst. 4 zaměstnanec je povinen dbát o svou vlastní bezpečnost

17 případů

Porušení zák. č. 262/2006 Sb. jinou osobou nebylo zaznamenáno.

Porušení zák. č. 262/2006 Sb. (zákoník práce) zaměstnavatelem 34 případů

Zaměstnavatel je povinen:

- (§ 101) zajistit bezpečnost a ochranu zdraví zaměstnanců 3 případy
 - odst. 1 1 případ
 - odst. 2 2 případy
- (§ 102) vytvářet bezpečné a zdraví neohrožující pracovní prostředí 9 případů
 - odst. 1 6 případů
 - odst. 3 1 případ
 - odst. 4 2 případy
- (§ 103) nepřipustit, informovat, zajistit, sdělit, nahradit, zabezpečit 11 případů
 - odst. 1, celý 2 případy
 - odst. 1, písm. a) 4 případy
 - odst. 1, písm. f) 2 případy
 - odst. 2 2 případy
 - odst. 3 1 případ
- (§ 104) povinnost poskytnout, kontrolovat OOPP 3 případy
 - odst. 1 1 případ
 - odst. 4 1 případ
 - odst. 5 1 případ
- (§ 105, odst. 4) hlášení PÚ, záznam o úrazu 2 případy
- (§ 32, § 75, § 83, § 94, § 96 a § 107) 6 případů

Porušení zák. č. 361/2000 Sb. (silniční zákon) zaměstnancem nebo jinou osobou nebylo v roce 2024

- § 11 odst. 1 směr a způsob jízdy 1 případ
- § 18 odst. 1) rychlost jízdy 1 případ
- § 5 odst. 1 písm. c) řidič je povinen přizpůsobit jízdu vlastnostem vozidla 3 případy
- § 5 odst. 1 písm. b) řidič je povinen věnovat se plně řízení 1 případ
- § 5 odst. 1 písm. h) řidič je povinen umožnit chodci na přechodu přejít 1 případ
- § 22 odst. 1) přednost v jízdě na křižovatce 1 případ

Porušení zák. č. 361/2000 Sb. zaměstnavatelem nevzniklo.

6.2 Prováděcí a interní předpisy, další zákony

V návaznosti na výše uvedené paragrafy zákoníku práce byla porušena ustanovení následujících předpisů:

zaměstnavatelem nebo jinou firmou (22 případů):

• zákon č. 309/2006 Sb., o zajištění dalších podmínek BOZP	11 případů
• nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na BOZP na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky a do hloubky	2 případy
• nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů	4 případy
• nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o podrobnějších požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí	-
• nařízení vlády č. 168/2002 Sb., způsob organizace práce při dopravě	-
• nařízení vlády č. 591/2006 Sb., o bližších minimálních požadavcích na BOZP na staveništích	-
• nařízení vlády č. 201/2010 Sb., hlášení a evidence PÚ	2 případy
• zákon č. 250/2021 Sb., o vyhrazených technických zařízeních	1 případ
• zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti	1 případ
• zákon č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách	-
• zákon ČNR č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě	-
• nařízení vlády č. 193/2022 Sb., o vyhrazených zařízeních zdvihacích	-
• nařízení vlády č. 339/2017 Sb., požadavky na způsob organizace práce	-
• vyhláška ČBÚ č. 22/1989 Sb., hornická činnost v podzemí	-
• vyhláška ČBÚ č. 26/1989 Sb., hornická činnost na povrchu	-
• vnitřní předpis SŽDC Bp.1	-
• norma ČSN-ISO	1 případ

zaměstnancem (2 případy):

• zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách	1 případ
• vnitřní předpis SŽDC Bp.1	1 případ

jinou osobou nevzniklo

7. Zaměstnávání a věk zraněných

V tabulce č. 7.1 je uveden počet případů rozdělený podle zaměstnání (CZ-ISCO), tj. druhu a úrovně kvalifikace zraněného zaměstnance, včetně případů při dopravních nehodách. Odvětví jsou jen orientačně. Graf č. 7.1 a tabulka č. 7.2 uvádějí případy za posledních 20 let.

Tabulka č. 7.1 Zaměstnání zraněných u smrtelných pracovních úrazů v ČR v roce 2024 (VÚBP)

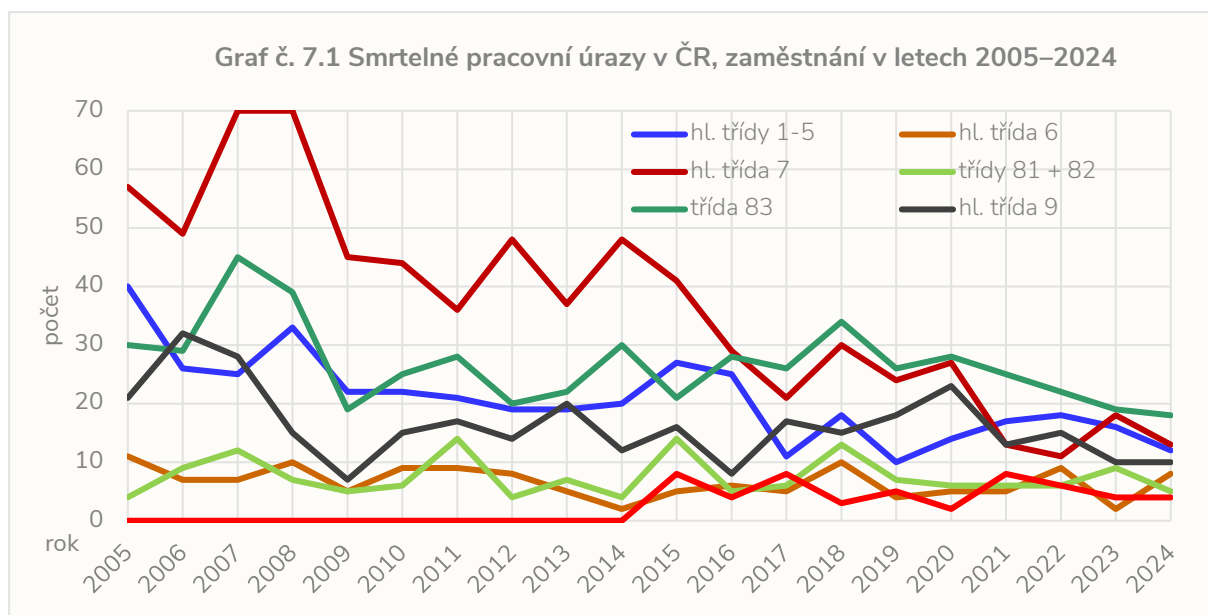
CZ-NACE	hlavní třída	zaměstnání CZ-ISCO	smrtné PÚ – počty		
			celkem	z toho dop. nehod	zbývá
C. H.	8	Obsluha stacionárních strojů/zařízení a montážní dělníci (třída 81-82)	5	-	5
C. H.	8	Řidiči a obsluha pojezdových zařízení (třída 83)	18	12	6
H.	9	Pomocní pracovníci v dopravě a skladování	-	-	-
C. H.	7	Řemeslníci a opraváři, nespecifikováno	-	-	-
C. H.	7	Kovodělníci, strojírenští dělníci apod.	4	-	4
C.	7	Zpracovatelé potravin, dřeva, textilu apod.	-	-	-
C.	9	Pomocní pracovníci ve výrobě	2	-	2
C.	7	Pracovníci v oblasti řemesel uměleckých, tradičních a polygrafie	-	-	-
D.	7	Pracovníci v oboru elektrotechniky/elektroniky	3	1	2
F.	7	Řemeslníci a kvalifikovaní pracovníci na stavbách (kromě elektr.)	6	2	4
F. B.	9	Figuranti, dělníci výkopových prací a ve výstavbě, v oblasti těžby	5	1	4
A.	6	Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	8	-	8
A.	9	Pomocní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	1	-	1
-	9	Pomocní pracovníci poul. prodeje, poskytování služeb a přípravy jídla	-	-	-
E.	9	Pracovníci s odpady a ostatní, uklízeči, pomocníci	2	-	2
.	9	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci, nespecifikováno	-	-	-
.	5	Pracovníci ve službách a prodeji	3	-	3
.	4	Úředníci	1	-	1
.	3	Techničtí a odborní pracovníci	6	4	2
.	2	Specialisté	1	-	1
.	1	Zákonodárci a řídicí pracovníci	1	1	-
-	-	Neurčeno	4	-	4
celkem ČR			70	21	49

Řemeslníci a opraváři (hlavní třída 7) utrpěli v roce 2024 případů jen 13 (při dopravních nehodách 3). V letech 2005–2016 utrpěli případů nejvíce (dokonce až 70) a počet strmě klesal (graf č. 7.1). V dalších letech 2017–2023 převzali prvenství Řidiči a obsluha pojezdových zařízení (třída 83). Ti v roce 2024 utrpěli případů 18, při dopravních nehodách 12.

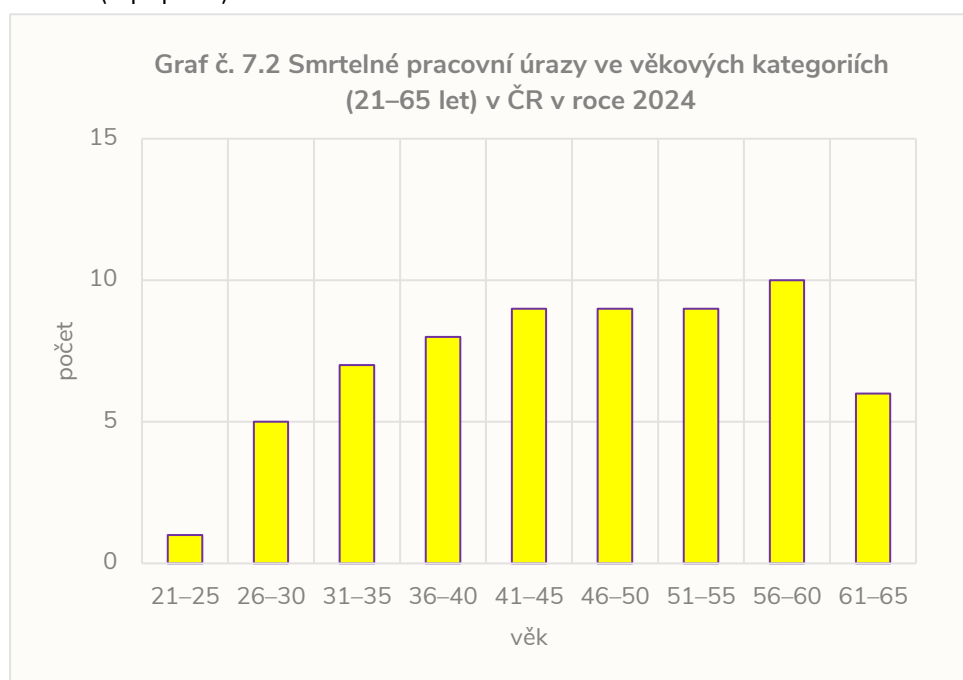
Obsluha stacionárních strojů, zařízení a montážní dělníci neutrpěli při dopravní nehodě případ žádný z celkem vykázaných 5 případů (třídy 81 a 82).

Zákonodárci, specialisté, úředníci, pracovníci řídicí, techničtí, odborní, ve službách a prodeji utrpěli z 12 případů 5 při dopravních nehodách (hlavní třídy 1–5).

Pomocní a nekvalifikovaní dělníci utrpěli z 10 případů 1 při dopravní nehodě (hlavní třída 9). Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství utrpěli 8 případů, z toho při dopravní nehodě žádný (hlavní třída 6).



Nejvíce zastoupená věková kategorie zraněných byla 51–55 let v letech 2020, 2018, 2017, 2015, 2012, 2010, 2006 a 2005. V posledních 20 letech zaznamenala nejvíce případů (373). Kategorie 56–60 let dominovala v letech 2024, 2022, 2016 a 2008 a kategorie 46–50 let v letech 2023, 2021, 2019 a 2013 (viz tabulky č. 10 a 12). Průměrný věk zraněných v roce 2024 byl 47 let (ženy 49) a medián 49 let (ženy 49,5). V grafu č. 7.2 jsou zobrazeny případy podle věku v roce 2024. Byly vynechány věkové kategorie do 20 a nad 65 let (6 případů).



8. Odvětví podniků, činnosti a úkon

V tabulce č. 8 je uvedeno 69 událostí, které vedly k 70 smrtelným pracovním úrazům, a znázorňuje odvětví podniků (zaměstnavatelů) kódem CZ-NACE (A.–R. a 1–93). Barevné odlišení je podle kapitoly č. 3. Dále znázorňuje činnosti, při nichž ke smrtelným událostem došlo. Číselný údaj (počet smrtelných pracovních úrazů) leží v průsečíku odvětví a činností.

Činnost

V tabulce č. 8 jsou znázorněny smrtelné pracovní úrazy podle činnosti a odvětví podniku. Lze tedy vysledovat určitý rozptyl, kdy činnosti neodpovídají přesně odvětvím, které podnik většinou vykonává. Znamená to, že odvětví podniku poskytuje informaci jen orientační. Přesnější je činnost, kterou zraněný vykonával při úrazu (odvětví činnosti). Největší počet případů (21) se stal při činnosti „doprava silniční a závodová“ (kód 61). Podílelo se na ní celkem 10 odvětví (sekcí CZ-NACE). Největší počet případů (8) v jednom odvětví se odehrál v odvětví Pozemní a potrubní doprava (tj. oddíl CZ-NACE H. 49), z toho 7 při činnosti „doprava silniční a závodová“. Stejný počet případů byl evidován také v odvětví Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti (tj. oddíl A. 01), z toho při činnosti „doprava silniční a závodová“ nebyl případ žádný. Počty smrtelných pracovních úrazů jsou uvedeny v tabulkách č. 8.1 a č. 8.3 v tabulkové části.

Úkon

V rámci činnosti prováděl zraněný zaměstnanec úkon, kterým je podrobněji popsána situace v okamžiku úrazu. Počty případů jsou uvedeny v tabulkách č. 8.2 a 8.4.

	CZ-NACE firmy - název
A.	01 : Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti
A.	02 : Lesnictví a těžba dřeva
C.	10 : Výroba potravin. výrobků, nápojů a tabákových výrobků
C.	17 : Výroba papíru a výrobků z papíru
C.	23 : Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků
C.	24 : Výroba základních kovů
C.	25 : Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení
C.	27 : Výroba elektrických zařízení
C.	29 : Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přířvesů a návěsů
D.	35 : Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz.vzduchu
E.	38 : Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití
F.	41 : Výstavba budov
F.	42 : Stavitelství inženýrské
F.	43 : Stavební činnosti specializované
G.	46 : Velkoobchod, kromě motorových vozidel
G.	47 : Maloobchod, kromě motorových vozidel
H.	49 : Pozemní a potrubní doprava
H.	52 : Činnosti vedlejší v dopravě a skladování
I.	61 : Telekomunikační činnosti
K.	66 : Ostatní finanční činnosti
L.	68 : Činnosti v oblasti nemovitostí
M.	71 : Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy
N.	77 : Činnosti v oblasti pronájmu a operat.leasingu
N.	79 : Činnosti cestovních kancelář, agentur a jiné rezervační a související činnosti
N.	80 : Bezpečnostní a pátrací činnosti
O.	84 : Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení
R.	93 : Sportovní, zábavní a rekreační činnosti

9. Měsíc a hodina úrazu

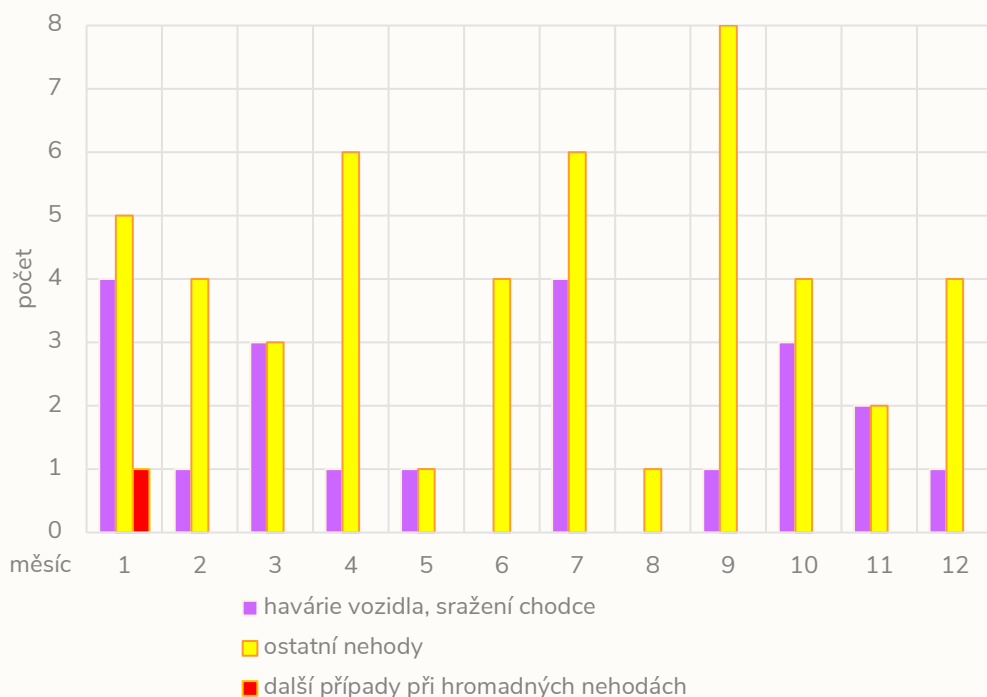
V grafu č. 9.1 je uveden počet smrtelných pracovních úrazů, ke kterým došlo v jednotlivých měsících roku 2024. Odděleně jsou uvedeny smrtelné pracovní úrazy při dopravních nehodách a také další případy při pracovních úrazech, kdy došlo k úmrtí více osob při jedné události (dále jen „hromadné pracovní úrazy“). V roce 2024 byla tato událost evidována jenom jedna, a to se dvěma případy. K největšímu počtu událostí v roce 2024 došlo při práci samotné (v grafu jako „ostatní“) v měsíci září. K největšímu počtu událostí při dopravních nehodách (havárie vozidla, sražení chodce) došlo v lednu a v červenci. V tabulce č. 9 jsou uvedeny případy v měsících roku za posledních 20 let. Nejvíce se jich událo v říjnu (240).

V grafu č. 9.2 je uveden počet smrtelných pracovních úrazů v jednotlivých hodinách dne. Odděleně jsou uvedeny dopravní nehody a hromadné případy. V grafu je patrný dvanáctihodinový úsek (od 6. do 18. hodiny) denní pracovní aktivity, v němž došlo k 64 případům ze 70 (tj. 91 %). K největšímu počtu případů došlo od 13 do 14 hodin. Během noční pracovní aktivity (od 18. do 6. hodiny) došlo jen k 6 případům. V roce 2024 došlo k největšímu počtu událostí způsobených dopravními nehodami od 8 do 9 hodin.

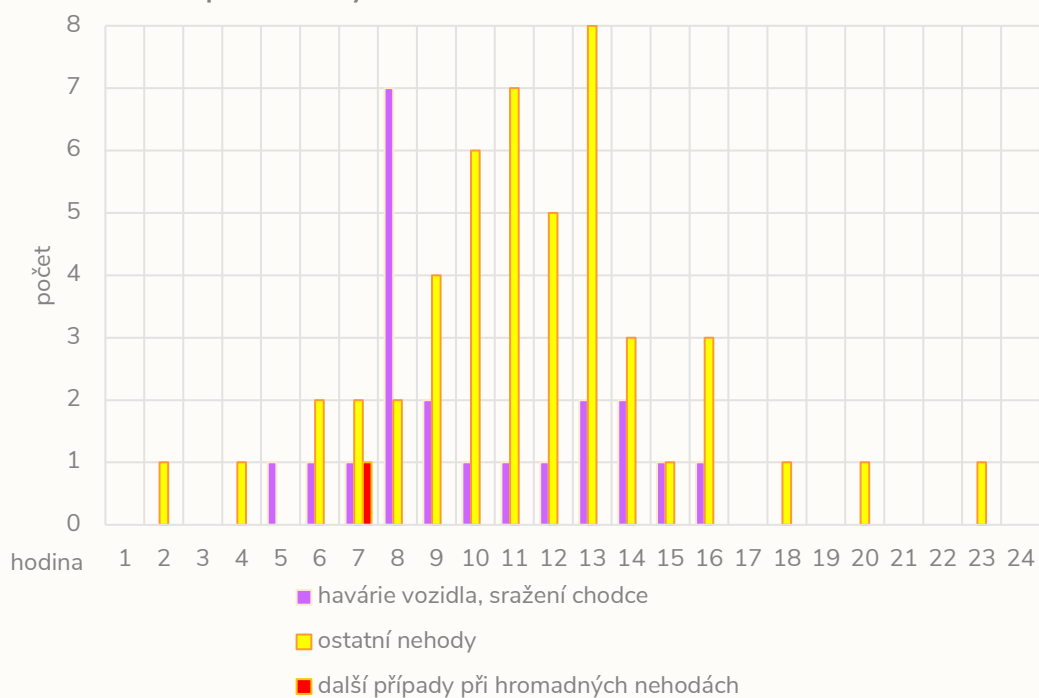
Tabulka č. 9 Smrtelné pracovní úrazy v ČR v měsících let 2005–2024

měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
rok												
2005	8	11	8	9	13	17	21	17	12	16	16	15
2006	19	14	12	10	11	8	17	13	11	13	6	18
2007	17	13	13	14	14	16	16	21	17	18	10	17
2008	11	21	12	11	12	17	14	13	23	13	16	11
2009	8	8	4	7	5	10	8	10	12	16	8	7
2010	14	9	14	8	7	13	14	7	10	10	7	7
2011	5	9	7	12	10	17	13	10	16	11	9	6
2012	7	4	9	14	11	12	12	9	8	12	10	5
2013	10	8	7	11	4	10	13	3	7	19	14	4
2014	7	7	8	8	5	15	7	9	15	16	11	8
2015	5	6	11	7	13	11	16	14	21	10	9	9
2016	5	6	12	6	12	11	7	9	14	11	7	5
2017	5	9	4	8	7	12	5	7	9	11	9	8
2018	8	4	17	12	11	12	9	9	4	13	4	20
2019	8	5	8	8	6	6	7	14	11	9	10	2
2020	7	9	6	11	5	8	14	8	13	15	4	5
2021	6	5	5	3	4	14	5	12	9	10	9	5
2022	4	10	7	5	8	9	8	13	8	2	10	3
2023	4	6	9	5	10	8	5	3	5	8	8	7
2024	10	5	6	7	2	4	10	1	9	7	4	5
celkem	168	169	179	176	170	230	221	202	234	240	181	167

Graf č. 9.1 Počet smrtelných pracovních úrazů
v měsících roku 2024 v ČR



Graf č. 9.2 Počet smrtelných pracovních úrazů
podle hodiny vzniku v roce 2024 v ČR



Závěr

V roce 2024 byl zaznamenán počet smrtelných pracovních úrazů o 8 menší než v roce předcházejícím a počet událostí klesl o 6. Četnost smrtelných pracovních úrazů také klesla (0,15). Výskyt smrtelných pracovních úrazů je nyní natolik nízký a rozptýlený do všech odvětví a profesí, že s výjimkou dopravních nehod a pádů lze již hovořit pouze o některých charakteristických jevech, které je možno z údajů o smrtelných pracovních úrazech vysledovat.

Nejčastější jevy:

1. Nejčastější **nehodou** byly dopravní nehody na pozemních komunikacích, které způsobily 21 smrtelných pracovních úrazů. Z toho byli dva chodci, jeden sražen osobním automobilem při asfaltování vozovky, druhého přejel jeho nezabrzdný autobus. K dalšímu případu došlo v souvislosti s provozem drážních vozidel (sražení chodce). Současně nejčastějšími **zdroji nehod** byly motorové silniční dopravní prostředky a traktory (23 případů). Smrtelná pracovní úrazovost je v některých odvětvích ovlivněna dopravními nehodami významně, což znamená, že se část smrtelných pracovních úrazů nestala přímo při výkonu konkrétní profese v konkrétním odvětví, ale při přesunu mezi pracovišti, např. k zákazníkovi. Tím dochází k určitému zkreslení nebezpečnosti některých odvětví. Šlo zejména o **autodopravu**, která je specifická tím, že pracovištěm zraněného je většinou veřejná komunikace, kde je velká pravděpodobnost cizího zavinění a vazba na bezpečnostní předpisy je relativně nízká. Z 18 smrtelných pracovních úrazů řidičů a obsluhy pojezdových zařízení (CZ-ISCO 83000) se jich 12 událo při dopravních nehodách. Mezi Zákonodárci, specialisty, úředníky, pracovníky řídicími, technickými, odbornými, ve službách a prodeji jich bylo evidováno při dopravních nehodách pět. U Řemeslníků a opravářů byly zaznamenány při dopravních nehodách jenom tři a dělník pomocný a nekvalifikovaný utrpěl pouze jeden smrtelný pracovní úraz. Z policejních statistik vyplývá, že pozemní komunikace v ČR jsou nebezpečný prostor, jeden z nejhorších v Evropě. V mnoha dopravních nehodách rozhodovaly emoce, agresivita, snobství a všeobecná neúcta k zákonům, které mnozí naši spoluobčané nejen že nedodržují, ale navíc si myslí, že je dodržovat nemusí. Z celkem usmrčených osob (odhadem 510) při dopravních nehodách na pozemních komunikacích v roce 2024 jich bylo 4,1 % v pracovněprávním vztahu. Zaměstnavatelé však nemají možnost toto riziko eliminovat, snížit počet těchto smrtelných pracovních úrazů se podaří jen snížením úmrtnosti na pozemních komunikacích globálně.
2. Nejčastějším způsobem zranění byly **mechanické účinky** (62 případů, tj. 89 %). Byly způsobeny nejvíce dopravními nehodami, pády osob a také pády předmětů na osoby. Dále pak sražením mobilním strojem a kontaktem se stacionárním strojem.
3. Nejčastější **příčinou** bylo používání nebezpečných postupů nebo způsobů práce, jednání bez oprávnění, proti zákazu, prodlévání v ohroženém prostoru (13 případů). Celkem bylo evidováno 86 **závad BOZP**.
4. **Porušených předpisů** bylo shledáno 83, nejvíce u podniků (zaměstnavatel nebo jiná firma), a to 56. U dopravních nehod podniky neporušily předpis žádný, většina porušení byla na straně zaměstnance a jiné osoby. **Zavinění** smrtelných pracovních úrazů bylo prokázáno ve 40 případech zraněnému zaměstnanci a ve 24 případech zaměstnavateli nebo další firmě. Zranění zaměstnanci zavinili smrtelné nehody a porušili předpisy pravděpodobně v dalších 17 případech. U těchto případů nebyly informace k analýze k dispozici.

5. Řidiči a obsluha pojízdnych strojních zařízení (třída 83) vykazali v letech 2017–2024 nejvíce případů, v roce 2024 celkem 18. Řemeslníci a opraváři (hlavní třída 7) vykazali nejvíce případů v letech 2005–2016, a to 70 v letech 2007 a 2008. V roce 2024 jen 13.
 6. Nejčastěji ke smrtelným pracovním úrazům došlo ve věkové kategorii **56–60 let** (10 případů). V letech 2005–2024 byla nejvíce zastoupena věková kategorie **51–55 let** (373 případů). Průměrný věk zraněných zaměstnanců v roce 2024 byl 47 a medián 49 let.
 7. Nejvíce smrtelných pracovních úrazů bylo vykazáno v podnicích zabývajících se **Stavebnictvím** (14 případů) a **Zpracovatelským průmyslem** (14 případů). Dále to bylo Zemědělství, lesnictví, rybářství (12 případů) a Doprava a skladování (11 případů).
 8. V odvětví **Těžba a dobývání (B.)** nebyl zaznamenán žádný smrtelný pracovní úraz.
 9. Roztříděním případů podle odvětví událostí, při nichž k smrtelnému pracovnímu úrazu došlo, se ukázalo, že největší počet případů (27) vykazala Doprava a skladování (H.).
 10. Činnost s největší četností smrtelných pracovních úrazů byla doprava silniční a závodová (20 případů), dále skladování včetně obsluhy skladových a manipulačních zařízení (7 případů).
 11. Hromadný smrtelný pracovní úraz se udál jen jeden, při němž zemřeli dva zaměstnanci. Jednalo se o dopravní nehodu dodávky (pád z mostu). V tabulce č. 5.1.2 jsou počty za posledních 20 let.
 12. Během denní pracovní aktivity došlo k 91 % smrtelným pracovním úrazům.
 13. Došlo ke 4 smrtelným pracovním úrazům **žen**. Jednalo se o tři pády (z lešení, s koněm, do výkopu), a náraz při lyžování. V tabulce č. 5.1.3 jsou počty za posledních 20 let.
 14. Pod vlivem alkoholu nebyl zaznamenán případ žádný. Údaje o obsahu alkoholu nebyly v některých letech uváděny. Nejvyšší obsah alkoholu v krvi byl naměřen v roce 2006 (3,5 promile) po pádu ze střechy. V roce 2019 to byly 3,0 promile po pádu z lešení z výšky 7 metrů.
 15. Celkem v 54 případech (77 %) zemřel zraněný zaměstnanec v den úrazu. U zbylých 16 případů se jednalo napřed o závažné pracovní úrazy, které si vyžádaly 297 dnů pracovní neschopnosti, z toho nejdelší trvala 160 dnů. V roce 2007 to bylo rekordních 1 422 dnů pracovní neschopnosti.
 16. Převážná většina (56, tj. 80 %) zraněných zaměstnanců byla státní příslušnosti české, dále ukrajinské (9 případů), slovenské (2 případy), maďarské (1 případ), rumunské (1) a makedonské (1). Těchto 14 cizích státních příslušníků bylo zraněno v 6 případech pádem osoby, ve 3 případech při autonehodě a po jednom případě bagrem, elektrickým proudem, utonutím, zavalením zeminou a kolapsem. Počty za posledních 20 let jsou uvedeny v tabulce č. 13.
- V tabulkách č. 10 a 11 jsou uvedeny některé vybrané charakteristiky a způsoby zranění u smrtelných pracovních úrazů za posledních 20 let.

Použité zdroje dat

1. Statistiky dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc a úraz v ČR, ČSÚ
2. Pracovní neschopnost pro nemoc a úraz v ČR (NemÚr), ČSÚ
3. Informační systém o pracovních úrazech, SÚIP
4. Databáze smrtelných pracovních úrazů, VÚBP
5. Data z databáze úrazů při dopravních nehodách, Dopravní policie ČR
6. Data z databáze Českého báňského úřadu

Tabulková část

tab. č.	Název	strana
1	Časové řady ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v ČR v letech 2005–2024	42
2.0	Počet zaměstnaných v NH v ČR v krajích v roce 2024	42
2.1	Smrtelné pracovní úrazy v ČR v krajích v letech 2015–2024	43
2.2	Četnost smrtelných pracovních úrazů v ČR v krajích v letech 2015–2024	43
3.2.1	Smrtelné pracovní úrazy v ČR v odvětvích CZ-NACE v letech 2015–2024	44
3.2.2	Četnost smrtelných pracovních úrazů na 10 000 pojištěnců v ČR v odvětvích CZ-NACE v letech 2015–2024	44
3.2.3	Smrtelné pracovní úrazy v ČR v odvětvích CZ-NACE podrobně v letech 2015–2024	45
5.1.1	Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve skupinách nehod v letech 2015–2024	46
5.1.2	Hromadné smrtelné pracovní úrazy v ČR – nehody v letech 2005–2024	47
5.1.3	Smrtelné pracovní úrazy žen v ČR – nehody v letech 2005–2024	48
5.2.1	Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve vybraných skupinách zdrojů nehod v letech 2015–2024	49
5.3.1	Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve skupinách zdrojů úrazů (ESAW) dle evidence SÚIP a ČBÚ v roce 2024	50
5.3.2	Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve skupinách zdrojů úrazů (ESAW) dle evidence SÚIP a ČBÚ v roce 2024, seskupeno pro graf	50
5.4.1	Vybrané závady BOZP u smrtelných pracovních úrazů v ČR v letech 2008–2014	51
5.4.2	Vybrané závady BOZP u smrtelných pracovních úrazů v ČR v letech 2015–2024	52
7.2	Zaměstnání zraněných u smrtelných pracovních úrazů v ČR v letech 2005–2024	53
8.1	Smrtelné pracovní úrazy v ČR v roce 2024, činnost	54
8.2	Smrtelné pracovní úrazy v ČR v roce 2024, úkon	54
8.3	Události vedoucí ke smrtelným pracovním úrazům v ČR v letech 2015–2024, činnost	55
8.4	Smrtelné pracovní úrazy v ČR v letech 2015–2024, úkon	56
10.1	Smrtelné pracovní úrazy v ČR, vybrané charakteristiky v letech 2005–2014	57
11.1	Smrtelné pracovní úrazy v ČR, vybrané způsoby zranění v letech 2005–2014	57
10.2	Smrtelné pracovní úrazy v ČR, vybrané charakteristiky v letech 2015–2024	58
11.2	Smrtelné pracovní úrazy v ČR, vybrané způsoby zranění v letech 2015–2024	58
12	Smrtelné pracovní úrazy v ČR, věkové kategorie zraněných zaměstnanců v letech 2005–2024	59
13	Smrtelné pracovní úrazy v ČR, státní příslušnost zraněných zaměstnanců v letech 2005–2024	60

Tabulka č. 1 Časové řady ukazatelů smrtelné pracovní úrazovosti v ČR v letech 2005–2024
(ČSÚ, SÚIP, ČBÚ, VÚBP)

rok	počet pojištěnců	smrtelné pracovní úrazy			četnost na 10 000 pojištěnců	procento z pracovních úrazů s pracovní neschopností
		celkem	ženy	mladiství		
	graf č. 1.3	graf 1.1			graf č. 1.2	
2005	4 442 703	163	13	0	0,37	0,20
2006	4 497 033	152	4	0	0,34	0,18
2007	4 597 021	187	11	0	0,41	0,24
2008	4 572 443	174	8	0	0,38	0,24
2009	4 253 139	103	8	0	0,24	0,21
2010	4 310 960	121	11	0	0,28	0,23
2011	4 211 549	125	8	0	0,30	0,26
2012	4 471 889	113	2	0	0,25	0,26
2013	4 440 326	110	7	0	0,25	0,26
2014	4 464 057	116	1	0	0,26	0,26
2015	4 507 012	132	12	0	0,29	0,28
2016	4 571 305	105	4	0	0,23	0,22
2017	4 671 825	94	4	1	0,20	0,20
2018	4 732 737	123	6	0	0,26	0,27
2019	4 732 889	94	5	0	0,20	0,21
2020	4 690 373	105	2	0	0,22	0,25
2021	4 708 165	87	7	0	0,18	0,19
2022	4 747 949	87	5	0	0,18	0,20
2023	4 766 867	78	4	1	0,16	0,18
2024	4 764 802	70	4	0	0,15	0,16

Smrtelné pracovní úrazy od roku 2012 nepodléhají statistickému zjišťování NemÚr (ČSÚ).

Tabulka č. 2.0 Počet zaměstnaných v NH v ČR v krajích v roce 2024 (ČSÚ)

kraj	počet zaměstnaných v NH	kraj	počet zaměstnaných v NH
hlavní město Praha	717 363	Liberecký	204 070
Středočeský	696 496	Královéhradecký	259 862
Vysočina	247 365	Pardubický	247 641
Jihočeský	312 206	Jihomoravský	581 638
Plzeňský	298 885	Zlínský	275 510
Karlovarský	144 279	Olomoucký	291 937
Ústecký	367 163	Moravskoslezský	548 002
celkem ČR	5 192 417		

Tabulka č. 2.1 Smrtné pracovní úrazy v ČR v krajích v letech 2015–2024 (ČSÚ, SÚIP, ČBÚ, VÚBP)

kraj	počet smrtelných pracovních úrazů graf č. 2.1.1 a 2.2.1									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
hl. m. Praha	31	27	17	17	22	23	26	22	24	28
Středočeský	9	8	14	14	8	3	3	2	6	4
Vysočina	3	3	5	5	6	5	5	4	1	4
Jihočeský	12	6	2	6	8	13	6	5	3	2
Plzeňský	8	7	3	4	4	7	4	9	2	3
Karlovarský	4	1	2	2	2	-	1	3	-	1
Ústecký	8	2	8	21	6	13	8	7	7	5
Liberecký	7	6	1	2	4	1	1	2	3	1
Královéhradecký	7	1	6	2	4	10	5	3	2	3
Pardubický	9	4	3	5	5	3	2	2	2	4
Jihomoravský	10	10	10	10	9	6	8	13	5	3
Zlínský	5	8	2	7	3	3	6	3	5	2
Olomoucký	6	8	4	2	2	5	3	2	4	3
Moravskoslezský	11	11	15	16	10	11	8	7	11	7
mimo ČR	2	3	2	10	1	2	1	3	3	-
celkem	132	105	94	123	94	105	87	87	78	70

Tabulka č. 2.2 Četnost smrtelných pracovních úrazů v ČR v krajích v letech 2015–2024 (ČSÚ, SÚIP, ČBÚ, VÚBP)

kraj	četnost smrtelných pracovních úrazů na 10 000 pojištěnců/zaměstnaných v NH, graf č. 2.2.2									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
hl. m. Praha	0,26	0,22	0,13	0,13	0,17	0,18	0,21	0,17	0,38	0,39
Středočeský	0,22	0,19	0,32	0,31	0,18	0,07	0,06	0,04	0,10	0,06
Vysočina	0,17	0,17	0,28	0,28	0,33	0,28	0,28	0,22	0,04	0,16
Jihočeský	0,53	0,26	0,09	0,26	0,34	0,56	0,26	0,22	0,11	0,06
Plzeňský	0,36	0,32	0,13	0,18	0,18	0,31	0,18	0,39	0,07	0,10
Karlovarský	0,46	0,12	0,23	0,23	0,23	-	0,12	0,37	-	0,07
Ústecký	0,29	0,07	0,28	0,74	0,21	0,47	0,29	0,26	0,20	0,14
Liberecký	0,47	0,40	0,07	0,13	0,26	0,07	0,07	0,13	0,16	0,05
Královéhradecký	0,37	0,05	0,30	0,10	0,20	0,50	0,25	0,14	0,08	0,12
Pardubický	0,47	0,20	0,15	0,25	0,25	0,15	0,10	0,10	0,09	0,16
Jihomoravský	0,21	0,21	0,20	0,20	0,18	0,12	0,16	0,25	0,09	0,05
Zlínský	0,23	0,37	0,09	0,31	0,13	0,13	0,27	0,13	0,19	0,07
Olomoucký	0,26	0,35	0,17	0,08	0,08	0,21	0,13	0,09	0,14	0,10
Moravskoslezský	0,24	0,24	0,32	0,33	0,21	0,24	0,17	0,15	0,21	0,13
mimo ČR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
celkem	0,29	0,23	0,20	0,26	0,20	0,22	0,18	0,18	0,16	0,15

Tabulka č. 3.2.1 Smrtelné pracovní úrazy v ČR v odvětvích CZ-NACE v letech 2015–2024 (SÚIP, ČBÚ, ČSÚ)

kód	odvětví (CZ-NACE), graf 3.1.1, 3.1.2 a 3.2.1	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
A.	Zemědělství, lesnictví, rybářství	11	10	15	15	8	9	7	14	7	12
B.	Těžba a dobývání	6	4	2	19	2	2	-	5	3	-
C.	Zpracovatelský průmysl	28	17	19	18	19	16	13	9	13	14
D.	Výroba a rozvod elektřiny a j. energie	-	-	2	-	1	2	1	-	2	1
E.	Zásobování vodou; činnost s odpady	4	3	1	4	4	6	6	4	1	2
F.	Stavebnictví	33	23	22	16	17	33	24	10	20	14
G.	Velko/maloobchod; opravy motor. vozidel	7	8	4	6	3	6	7	12	4	4
H.	Doprava a skladování	19	25	19	26	24	21	18	13	15	11
I.	Ubytování, stravování a pohostinství	3	-	3	-	1	1	-	2	-	-
J.	Informační a komunikační činnosti	-	1	-	1	-	-	1	-	1	1
K.	Peněžnictví a pojišťovnictví	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
L.	Činnosti v oblasti nemovitostí	2	3	2	-	4	2	2	2	4	3
M.	Profesní, vědecké a technické činnosti	6	4	4	10	3	1	2	1	1	1
N.	Administrativní a podpůrné činnosti	7	4	-	3	3	3	-	2	1	3
O.	Veřejná správa a obrana; povinné soc. zab.	3	1	1	2	2	1	4	4	2	1
P.	Vzdělávání	1	1	-	1	1	-	-	3	2	-
Q.	Zdravotní a sociální péče	1	-	-	-	1	1	1	-	1	-
R.	Kulturní, zábavní a rekreační činnost	1	-	-	1	1	-	1	2	-	2
S.	Ostatní činnosti	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-
T.U.	Činnosti domácností/exteritoriálních org.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	nezjištěno	-	-	-	-	-	1	-	2	1	-
celkem ČR		132	105	94	123	94	105	87	87	78	70

Tabulka č. 3.2.2 Četnost smrtelných pracovních úrazů na 10 000 pojištěnců v ČR v odvětvích (CZ-NACE) v letech 2015–2024 (SÚIP, ČBÚ, ČSÚ)

kód	odvětví (CZ-NACE), graf 3.1.1, 3.1.2 a 3.2.1	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
A.	Zemědělství, lesnictví, rybářství	0,99	0,91	1,35	1,35	0,73	0,82	0,64	1,30	0,65	1,13
B.	Těžba a dobývání	1,97	1,43	0,78	7,76	0,85	0,90	-	2,63	1,58	-
C.	Zpracovatelský průmysl	0,24	0,14	0,15	0,14	0,15	0,13	0,11	0,08	0,11	0,12
D.	Výroba a rozvod elektřiny a j. energie	-	-	0,58	-	0,27	0,52	0,26	-	0,52	0,25
E.	Zásobování vodou; činnost s odpady	0,70	0,52	0,17	0,69	0,68	1,02	1,03	0,68	0,17	0,34
F.	Stavebnictví	1,41	0,99	0,94	0,68	0,72	1,39	0,99	0,40	0,80	0,57
G.	Velko/maloobchod; opravy motor. vozidel	0,12	0,13	0,06	0,10	0,05	0,10	0,11	0,19	0,06	0,07
H.	Doprava a skladování	0,68	0,86	0,64	0,87	0,80	0,71	0,61	0,44	0,51	0,37
I.	Ubytování, stravování a pohostinství	0,22	-	0,21	-	0,07	0,07	-	0,14	-	-
J.	Informační a komunikační činnosti	-	0,08	-	0,07	-	-	0,07	-	0,06	0,06
K.	Peněžnictví a pojišťovnictví	-	-	-	-	-	-	-	0,11	-	0,11
L.	Činnosti v oblasti nemovitostí	0,27	0,43	0,28	-	0,57	0,28	0,28	0,27	0,54	0,40
M.	Profesní, vědecké a technické činnosti	0,29	0,19	0,18	0,44	0,13	0,04	0,09	0,04	0,04	0,04
N.	Administrativní a podpůrné činnosti	0,27	0,15	-	0,11	0,12	0,12	-	0,08	0,04	0,12
O.	Veřejná správa a obrana; povinné soc. zab.	0,11	0,04	0,04	0,07	0,07	0,04	0,15	0,15	0,08	0,04
P.	Vzdělávání	0,03	0,03	-	0,03	0,03	-	-	0,07	0,05	-
Q.	Zdravotní a sociální péče	0,03	-	-	-	0,03	0,03	0,02	-	0,02	-
R.	Kulturní, zábavní a rekreační činnost	0,16	-	-	0,15	0,15	-	0,16	0,31	-	0,30
S.	Ostatní činnosti	-	0,16	-	0,14	-	-	-	0,13	-	-
	celkem ČR	0,29	0,23	0,20	0,26	0,20	0,22	0,18	0,18	0,16	0,15

Tabulka č. 3.2.3 Smrtelné pracovní úrazy v ČR v odvětvích CZ-NACE podrobně 2015–2024 (SÚIP, ČBÚ)

odvětví podrobně (CZ-NACE)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
A 01 Rostl. a živ. výroba, myslivost a souv. čin.	8	9	12	10	7	8	4	10	7	8
A 02 Lesnictví a těžba dřeva	3	1	3	5	1	1	3	4	-	4
B 05 Těžba a úprava černého a hnědého uhlí	4	2	1	17	1	1	-	4	2	-
B 07 Těžba a úprava rud	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B 08 Ostatní těžba a dobývání	1	1	-	2	-	1	-	-	1	-
B 09 Podpůrné činnosti při těžbě	-	1	1	-	1	-	-	1	-	-
C 10-11-12 Výroba potravin. výr., nápojů a tabákových výr.	1	5	3	4	2	4	2	-	1	1
C 13 Výroba textilií	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
C 14 Výroba oděvů	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-
C 16 Zprac. dřeva, výr. dřev., kork., prout., slam. výr., ne nábytku	1	1	-	-	2	-	2	2	-	-
C 17 Výroba papíru a výrobků z papíru	1	-	-	-	-	-	-	1	-	1
C 19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
C 20 Výroba chemických látek a chemických přípravků	2	-	-	3	1	1	1	-	-	-
C 21 Výroba základních farmaceutických výr. a přípravků	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
C 22 Výroba pryžových a plastových výrobků	1	2	1	-	-	-	-	-	1	-
C 23 Výroba ost. nekovových minerálních výrobků	1	-	1	2	2	-	2	2	-	3
C 24 Výroba základních kovů, hutní zprac. kovů; slévárenství	-	-	2	1	1	-	1	1	2	3
C 25 Výroba kovových konstrukcí, kovoděl. výr. bez strojů/zařiz.	16	2	7	6	4	3	3	-	4	4
C 27 Výroba elektrických zařízení	2	1	-	-	1	-	-	-	-	1
C 28 Výroba strojů a zařízení	1	1	-	1	1	3	1	1	-	-
C 29 Výroba mot. voz. (kromě motocyklů), přírůbů, návěsů	1	2	-	-	1	3	-	-	-	1
C 30 Výroba ostat. dopravních prostředků a zařízení	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
C 31 Výroba nábytku	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
C 32 Zpracovatelský průmysl ostatní	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
C 33 Opravy a instalace strojů a zařízení	1	1	4	1	1	1	1	2	3	-
D 35 Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla, klim. vz.	-	-	2	-	1	2	1	-	2	1
E 36 Shromažďování, úprava a rozvod vody	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
E 38 Shromažď., sběr a odstraň. odpadů, úprava odpadů	3	3	1	3	4	6	6	4	1	2
F 41 Výstavba budov	7	13	12	6	6	12	8	5	9	6
F 42 Inženýrské stavitelství	2	2	-	3	3	7	2	1	2	1
F 43 Specializované stavební činnosti	24	8	10	7	8	14	14	4	9	7
G 45 Velkoobchod, maloobchod a opravy motor. vozidel	-	2	-	-	-	2	-	1	1	-
G 46 Velkoobchod, kromě motorových vozidel	6	4	3	4	1	3	5	10	3	3
G 47 Maloobchod, kromě motorových vozidel	1	2	1	2	2	1	2	1	-	1
H 49 Pozemní a potrubní doprava	14	16	17	26	21	16	16	11	12	8
H 51 Letecká doprava	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-
H 52 Skladování a vedlejší činnosti v dopravě	2	5	1	-	2	4	2	2	3	3
H 53 Poštovní a kurýrní činnosti	3	3	-	-	1	1	-	-	-	-
I 56 Stravování a pohostinství	3	-	3	-	1	1	-	2	-	-
J 58 Vydavatelské činnosti	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
J 59 Činnosti v oblasti filmů, videozáznamů a TV programů, ...	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
J 61 Telekomunikační činnosti	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
J 62 Činnosti v oblasti informačních technologií	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
K 64 Finanční zprostředkování kromě pojišťov. a penz. financ.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
K 66 Obchodování s cennými papíry a komoditami na burze	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
L 68 Činnosti v oblasti nemovitostí	2	3	2	-	4	2	2	2	4	3
M 69 Právní a účetnické činnosti	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
M 70 Činnosti vedení podniků	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-
M 71 Architekt. a inženýrské činnosti, technická zkoušky/analýzy	3	1	2	2	1	-	1	-	1	1
M 72 Výzkum a vývoj	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
M 74 Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti	2	1	1	8	1	-	1	1	-	-
N 77 Činnosti v oblasti pronájmu a operat. leasingu	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
N 78 Činnosti související se zaměstnáním	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
N 79 Činnosti cestovních agentur/kancelář aj. rezervační činn.	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
N 80 Bezpečnostní a pátrací činnosti	5	3	-	1	1	2	-	1	1	1
N 81 Činnosti souv. se stavbami a úpravou krajiny	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-
N 82 Admin. kancel. aj. podpůrné činn. pro podnik.	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
O 84 Veřejná správa a obrana; povinné soc. zabezpečení	3	1	1	2	2	1	4	4	2	1
P 85 Vzdělávání	1	1	-	1	1	-	-	3	2	-
Q 86 Zdravotní péče	1	-	-	-	1	1	-	-	1	-
Q 87 Pobytové služby sociální péče	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
R 90 Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
R 91 Činnosti knihoven, archivů, muzeí aj. kulturních zařízení	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-
R 92 Činnosti heren, kasin a sázkových kancelář	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
R 93 Sportovní, zábavní a rekreační činnosti	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2
S 94 Činnosti org. sdružující osoby za účelem prosaz. spol. záj.	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
S 95 Opravy počítačů, výrobků pro os. potřebu a domácnost	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
neurčeno	-	-	-	-	-	1	-	2	1	-
celkem ČR	132	105	94	123	94	105	87	87	78	70

Tabulka č. 5.1.1 Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve skupinách nehod v letech 2015–2024 (VÚBP)

k.	skupina nehod (graf 5.1)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
01	Hrubý kontakt se zdrojem úrazu, nespecifikováno	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
11	Havárie letadla	-	2	-	-	1	-	-	-	-	-
12	Havárie plavidla	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Havárie silničního dopravního: prostředku, vozíku, stroje	35	41	28	27	26	34	15	16	19	21
14	Havárie zdvihadla a zařízení pro dopravu po laně	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Havárie kolejového dopravního prostředku	1	-	-	-	-	1	1	1	-	1
16	Exploze stroje, pomůcky, předmětu, roztržení přetlakem	-	-	1	6	-	1	-	2	--	-
17	Ostatní exploze – nálože, výbušniny, plynů, par a aerosolů	6	-	-	13	-	-	2	-	-	-
20	Zachycení, zasažení, udeření osoby	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Zachycení, sražení, přejetí, přiražení osoby pohybujícím se strojem (vč. břemenem na něm)	6	7	2	9	11	11	20	11	13	4
22	Udeření, navinutí, říznutí, stisknutí osoby částí stroje, vtažení do nebezpečných míst na stroji	11	5	5	6	5	7	7	6	6	2
23	Udeření, říznutí, stisknutí, přiražení osoby nářadím	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
24	Zasažení osoby předměty, materiály, částicemi od stroje	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-
25	Zasažení osoby předměty, částicemi odletujícími od nářadí	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	Zasažení osoby úlomky z rozbitého předmětu, jeho povrchu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28	Zasažení osoby elektrickým proudem, popálení el. obloukem	6	3	4	5	2	2	4	2	4	1
29	Udeření, přiražení osoby dveřmi, vraty, oknem	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-
31	Popálení osoby roztavenou látkou ze stroje, zprac. materiálu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32	Popálení osoby roztavenou látkou z pánve, formy, nádoby	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	Popálení osoby plamenem, zplodinami hoření, opaření párou, tekutinou ze stroje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35	Popálení osoby plamenem, zplodinami hoření, opaření párou, tekutinou z nádoby, předmětu	2	1	1	1	1	-	-	-	1	1
36	Popálení osoby o horký povrch stroje, nářadí, předmětu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
38	Poleptání osoby látkami z nádoby, stroje, předmětu, hromady	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
40	Pád předmětu na osobu, přiražení, udeření, sřet	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-
41	Pád na osobu stroje, předmětu, části stavby, uvolněných částí	13	9	16	17	8	11	7	12	5	7
42	Pád břemena, nákladu přepravovaného strojem na osobu	5	3	7	3	2	2	1	4	4	2
43	Pád ručně manipulovaného břemena na osobu	-	-	-	1	-	1	1	-	-	2
44	Přiražení osoby ručně manipulovaným břemenem k plochám	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
45	Sesutí zeminy, pád horniny (výkop, ražený prostor), proboření do materiálu (zásobník), zavalení	5	1	2	6	4	1	5	1	1	3
46	Udeření osoby ručně manipulovaným, odhozeným předmětem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
48	Udeření, zachycení, přiražení osoby pohybujícím se předm.	-	2	-	1	1	2	1	-	-	1
50	Pád osoby (blíže neurčený)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
51	Pád osoby na rovině (včetně nedokončeného)	1	3	1	1	3	-	1	-	-	-
52	Pád osoby na stroji, v ložném, cest. prostoru, lávce, plošině	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
53	Pád osoby na schodech a ze schodů	1	-	1	1	1	1	-	-	-	-
54	Pád osoby ze žebříku, stoupaček	-	2	1	2	-	3	-	1	-	1
55	Pád osoby ze stroje (včetně ze stupaček, lávek, plošin, které jsou součástí stroje)	1	2	-	1	-	3	4	1	3	3
56	Pád osoby z lešení, podesty, lávky, plošiny, z části budovy, stavby a pád do prohlubně	16	16	11	7	16	11	8	12	16	8
57	Pád osoby z přírodního útvaru, sloupu, stohu předmětů a ze samostatného předmětu	2	-	-	-	-	1	-	1	2	1
58	Pád osoby z nábytku, sport. nářadí, zařízení předmětu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
61	Náraz osoby na hranu, plochu stroje, části stavby, předmětu	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2
64	Namožení, tělesná reakce při působení na předmět, v pohybu	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
66	Vdechnutí toxických plynů, par, zplodin hoření a výbuchu (vč. dušení nedostatkem kyslíku)	3	1	5	2	2	3	4	1	2	1
67	Požítí, vstřebání toxické látky	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
71	Nehody způsobené jinými osobami (napadení, úklad)	2	-	-	1	1	1	1	2	2	-
72	Nehody způsobené živočichy	2	1	2	2	-	2	2	3	-	2
73	Kolaps, infarkt, zkrat	11	2	4	6	5	6	1	5	-	2
80	Účinky počasí, živlů, prostředí na osobu, tonutí, nespec.	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
82	Účinky blesku (zasažení, popálení)	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
83	Tonutí osoby ve vodní ploše, prohlubni, nádrži, i pád	2	3	-	1	1	1	1	1	-	3
90	Jiný způsob výše neuvedený	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
celkem ČR		132	105	94	123	94	105	87	87	78	70

Tabulka č. 5.1.2 Hromadné smrtelné pracovní úrazy v ČR – nehody v letech 2005–2024 (VÚBP)

rok	nehody	z toho nehody s úrazy hromadnými	hromadných smrtelných pracovních úrazů	smrtelné pracovní úrazy
2005	158	3	8	163
2006	148	4	8	152
2007	183	3	7	187
2008	159	9	24	174
2009	101	2	4	103
2010	114	6	13	121
2011	117	5	13	125
2012	108	4	9	113
2013	107	3	6	110
2014	107	6	15	116
2015	120	9	21	132
2016	105	-	-	105
2017	93	1	2	94
2018	104	4	23	123
2019	93	1	2	94
2020	101	3	7	105
2021	83	3	7	87
2022	86	1	2	87
2023	75	3	6	78
2024	69	1	2	70

Tabulka č. 5.1.3 Smrtelné pracovní úrazy žen v ČR – nehody v letech 2005–2024 (VÚBP)

rok	autonehoda	přejetí		pád letadla	přiražení *)	stisknutí výrobní linkou	elektrický proud, blesk	požár, exploze	pád na osobu	pád osoby				kolaps, infarkt	vražda	malárie, kůň, pes	náraz do stromu, na hrubý předmět, utonutí	celkem
		nákladní – osobní vůz, vlak, motocykl	VZV, vozík, nakladač							na rovině	ze schodů	z výše, lešení žebříku	do jámy					
2005	9	2	1												1			13
2006	1							1							2			4
2007	3		1	2		1			1			1			1	1		11
2008	4	2		1								1						8
2009	5	1	1					1										8
2010	4	2		1				2	1	1								11
2011	2	1							1	1	1		1				1	8
2012	2																	2
2013	2				3							1			1			7
2014												1						1
2015	4							2	1		1			2	2			12
2016	2		1							1								4
2017	2						1							1				4
2018	1							1		1				1	1	1		6
2019	4																1	5
2020	1		1															2
2021	3	1										2			1			7
2022			1		1		1						1		1			5
2023	2					1									1			4
2024												1	1			1	1	4
suma	51	9	6	4	4	2	2	7	4	4	2	7	3	4	11	3	3	126

Ad *) – přiražení manipulátorem, břemenem, dveřmi výtahu a vozíkem

Tabulka č. 5.2.1 Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve vybraných skupinách zdrojů nehod v letech 2015–2024 (VÚBP)

kód	skupina zdrojů nehod	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1111	Letadla	-	2	1	-	1	-	-	-	-	-
1112	Dopravní prostředky vodní	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
1119	Motorové silniční dopravní prostředky, traktory (-1121)	36	44	32	34	31	39	28	23	23	23
1122	Přívěsy, návěsy motorových dopravních prostředků	-	-	-	2	-	-	-	-	-	1
1123	Dopravní prostředky silniční bezmotorové	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-
1125	Dopravní vozíky	-	1	1	2	1	3	1	3	4	2
1127	Kolejové dopravní prostředky	1	4	1	2	1	8	5	2	6	2
1211	Jeřáby	-	2	2	1	1	-	2	2	-	-
1212	Výtahy, zvedací plošiny, těžní stroje	1	1	1	-	1	1	-	-	1	-
1221	Transportní zařízení, dopravníky	1	1	-	-	-	3	1	1	1	1
1222	Zařízení pro ložné operace a sklady	-	-	-	-	1	1	2	1	-	1
1225	Zvedací mechanismy, nakládací/vykládací zařiz./navijáky	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
1311	Rýpadla, stroje pro zemní a těžební práce	3	-	-	2	-	-	-	1	-	-
1331	Samojízdné stroje pro stavební a inženýrské práce	1	1	-	-	-	-	1	-	1	1
2311	Kotle	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
2611	Transformátory, rozvaděče	3	2	2	2	-	-	2	1	2	1
2612	Elektrická vedení	3	1	2	3	2	2	1	1	2	-
2615	Elektrické přístroje	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
3111	Obráběcí stroje	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-
3112	Stroje tvářecí na kovy a plasty	4	-	1	-	1	2	-	-	-	-
3511	Zemědělské stroje včetně strojů pro lesnickou činnost	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1
3811	Střelné zbraně, expanzní přístroje	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
5115	Stromy, porost	4	5	2	7	4	5	3	7	2	3
5211	Komunikace pro bezkolejovou dopravu a pěší	1	3	-	-	2	-	1	-	-	1
5321	Lešení, podpěrné konstrukce	7	2	4	1	3	3	3	3	6	3
5322	Podesty, lávky, plošiny, rampy	-	2	-	3	3	-	-	1	3	2
5311	Budovy a halové objekty / části budov a staveb (5331)	5	8	5	3	8	8	4	6	7	3
5335	Podlahy v budovách a halách	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5411	Schodiště (vč. podest), schody, stupínky, praktikáblý	1	-	1	1	-	1	-	-	-	-
5415	Žebříky, stupačky, manipulační schůdky	1	4	1	2	-	3	-	1	-	1
5511	Hromady, hranice materiálů a předmětů	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5611	Prohlubně, otvory v podlahách, šachty, jámy	-	2	-	-	2	-	-	1	-	-
5615	Výkopy, přírodní prohlubně v terénu	3	-	2	2	3	2	4	1	1	3
5711	Vodní plochy, vodní toky	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1
6111	Zemina, hornina, pevná paliva	2	1	1	2	1	-	1	1	2	1
6121	Prašné částice, mleté/sypké materiály vč. výrobků z obilí	-	-	-	1	-	-	-	1	-	1
6212	Odlitky, výkovky, vylisky, obrobky z kovů a jejich slitin	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-
6215	Svařované díly (svařence) jinde neuváděné	-	-	3	1	-	1	-	-	-	1
6412	Přepravené prostředky a obaly	1	-	-	1	2	-	-	-	-	-
6435	Zásobníky, regály, nádoby	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
6511	Zdicí materiály, krytiny, materiály dlažební, žáruvzdorné	-	-	3	1	-	-	-	2	-	-
6512	Stavební dílce a prvky, prefabrikáty (kov, beton, dřevo)	1	1	1	3	1	3	2	2	1	-
6611	Výrobky těžby dřeva	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
7121	Střelivo, výbušniny, pyrotechnické výrobky	3	-	-	-	1	-	-	-	-	-
7243	Rozpouštědla, estery kyselin, ketony	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
7600	Vzduch, plynné látky, páry a kouře	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-
7621	Plyny neklasifikované v ostatních skupinách	3	-	3	15	-	-	3	-	2	1
7632	Kouře a zplodiny hoření, páry kovů, dýmy, mlhy	3	-	-	-	1	2	-	-	-	-
8111	Plamen, oheň, požár	3	-	2	-	-	-	-	-	-	-
9111	Lidé	14	3	4	7	6	7	2	7	2	4
9211	Velká hospodářská zvířata	2	1	2	2	1	1	1	3	-	3
	část z celkového počtu v ČR	112	93	78	112	80	96	69	76	67	62
	celkem ČR	132	105	94	123	94	105	87	87	78	70

Tabulka č. 5.3.1 Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve skupinách zdrojů úrazů (ESAW) evidované SÚIP a ČBÚ v roce 2024 (SÚIP, ČBÚ)

kód	zdroje úrazu	počet	%
1	Budovy, stavební konstrukce, povrchy – v úrovni země	3	4,3
2	Budovy, stavební konstrukce, povrchy – nad úrovní země	13	18,6
3	Budovy, stavební konstrukce, povrchy – pod úrovní země	1	1,4
5	Motory, systémy pro přenos a skladování energie	-	-
9	Stroje a zařízení mobilní	2	2,9
10	Stroje a zařízení stabilní	4	5,7
11	Systémy pro dopravu, manipulaci a skladování	-	-
12	Pozemní vozidla	18	25,6
13	Ostatní dopravní prostředky	2	2,9
14	Materiály, předměty, výrobky, součásti strojů a vozidel, úlomky, prach	13	18,6
15	Nebezpečné látky a přípravky, látky radioaktivní, biologické	3	4,3
17	Kancelářské zařízení, osobní/sportovní potřeby, zbraně atd.	-	-
18	Živé organismy a lidské bytosti	7	10,0
20	Fyzikální jevy a přírodní živly	4	5,7
99	Ostatní zdroje	-	-
celkem ČR		70	100

Tabulka č. 5.3.2 Smrtelné pracovní úrazy v ČR ve skupinách zdrojů úrazů (ESAW) evidované SÚIP a ČBÚ v roce 2024, seskupeno pro graf (SÚIP, ČBÚ)

kód	zdroje úrazu (graf 5.3)	počet	%
12, 13	Pozemní vozidla, ostatní dopravní prostředky	20	28,5
11	Systémy pro dopravu, manipulaci a skladování	-	-
9, 10	Stroje a zařízení mobilní a stabilní	6	8,6
1, 2, 3	Budovy, stavební konstrukce, povrchy	17	24,3
14	Materiály, předměty, výrobky, součásti strojů a vozidel, úlomky, prach	13	18,6
6, 7, 8	Ruční nářadí mechanické/nepoháněné	-	-
15	Nebezpečné látky a přípravky, látky radioaktivní, biologické	3	4,3
5	Motory, systémy pro přenos a skladování energie	-	-
18, 20	Živé organismy a lidské bytosti, fyzikální jevy a přírodní živly	11	15,7
16, 17, 19	Ochranná a kancelářská zařízení, hromadný odpad	-	-
99	Ostatní zdroje	-	-
celkem ČR		70	100

Tabulka č. 5.4.1 Vybrané závady BOZP u smrtelných pracovních úrazů v ČR v letech 2008–2014 (VÚBP)

BOZP závada		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Chyby na straně organizace:								
	Vadný nebo nepříznivý stav zdroje úrazu (nikoli pracoviště)	4	3	3	2	1	2	-
	Chybějící nebo nedostatečná ochranná zařízení a zajištění	19	8	5	7	6	5	15
	Chybějící (nepřidělené), nedostatečné nebo nevhodné OOPP	6	4	2	4	4	4	2
	Nepříznivý stav nebo vadné uspořádání pracoviště, popř. komunikace	6	3	7	3	5	8	5
	Nesprávná organizace práce, neinformovanost mezi zaměstnavateli	25	13	14	10	16	14	14
	Nepracovaný pracovní postup, nevyhledaná rizika	21	11	12	10	11	5	10
	Neprovedené školení zaměstnance, chybějící pravidelná lékařská prohlídka	8	2	5	6	10	13	9
Chyby na straně pracovníka:								
	Používání nebezpečných postupů, způsobů práce, jednání bez oprávnění	71	50	51	40	33	30	34
	Nepoužívání (nesprávné používání) předepsaných a přidělených OOPP	13	17	13	8	3	11	2
	Nedostatky osobních předpokladů k pracovnímu výkonu	9	7	14	12	21	10	13
Ohrožení jinými osobami:								
	Používání nebezpečných postupů, způsobů práce, jednání bez oprávnění	28	11	15	7	12	10	17
	Úmyslné ohrožení – hádka, napadení	2	2	-	1	-	2	1
Vnější vlivy:								
	Ohrožení zvířaty nebo přírodními živly	1	3	2	6	4	1	2
	Selhání techniky, vada materiálu	7	6	5	4	2	2	3
	Sečtení několika negativních vlivů – vznik nebezpečné situace, bez zavinění	2	3	2	1	1	1	1
část z celkového počtu (součet)		222	143	150	121	129	118	128
celkem v ČR		245	161	174	188	152	142	147

Tabulka č. 5.4.2 Vybrané závady BOZP u smrtelných pracovních úrazů v ČR v letech 2015–2024 (VÚBP)

BOZP závada		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Chyby na straně organizace:											
	Vadný nebo nepříznivý stav zdroje úrazu (nikoli pracoviště)	4	-	2	1	2	-	2	2	2	1
	Chybějící nebo nedostatečná ochranná zařízení a zajištění	11	5	3	4	9	8	11	6	14	4
	Chybějící (nepřidělené), nedostatečné nebo nevhodné OOPP	4	7	4	2	6	3	3	3	6	3
	Nepříznivý stav nebo vadné uspořádání pracoviště, popř. komunikace	3	4	1	2	3	2	6	4	9	5
	Nesprávná organizace práce, neinformovanost mezi zaměstnavateli	18	15	25	20	19	15	17	14	17	9
	Nezpracovaný pracovní postup, nevyhledaná rizika	16	10	17	16	9	12	4	12	4	3
	Neprovedené školení zaměstnance, chybějící pravidelná lékařská prohlídka	10	10	15	10	11	9	16	9	11	6
Chyby na straně pracovníka:											
	Používání nebezpečných postupů, způsobů práce, jednání bez oprávnění	42	36	22	30	31	38	27	21	9	13
	Nepoužívání (nesprávné používání) předepsaných a přidělených OOPP	7	9	8	3	4	8	4	3	4	1
	Nedostatky osobních předpokladů k pracovnímu výkonu	24	19	3	25	8	21	15	12	5	7
Ohrožení jinými osobami:											
	Používání nebezpečných postupů, způsobů práce, jednání bez oprávnění	9	10	5	8	8	8	10	9	1	3
	Úmyslné ohrožení – hádka, napadení	2	-	-	1	1	1	1	2	1	-
Vnější vlivy:											
	Ohrožení zvířaty nebo přírodními živly	-	1	2	4	-	2	1	4	-	1
	Selhání techniky, vada materiálu	1	2	2	1	2	2	2	2	-	1
	Sečtení několika negativních vlivů – vznik nebezpečné situace, bez zavinění	3	1	1	2	1	1	2	1	1	1
část z celkového počtu (součet)		128	154	129	110	129	130	121	104	84	57
celkem v ČR		167	147	148	148	135	145	131	129	115	86

Tabulka č. 7.2 Zaměstnání zraněných u smrtelných pracovních úrazů v ČR v letech 2005–2024 (VÚBP)

hlavní třída	1, 2, 3, 4 a 5	6	7	8		9	neur- čeno	celkem
rok				81+82	83			
2005	40	11	57	4	30	21	-	163
2006	26	7	49	9	29	32	-	152
2007	25	7	70	12	45	28	-	187
2008	33	10	70	7	39	15	-	174
2009	22	5	45	5	19	7	-	103
2010	22	9	44	6	25	15	-	121
2011	21	9	36	14	28	17	-	125
2012	19	8	48	4	20	14	-	113
2013	19	5	37	7	22	20	-	110
2014	20	2	48	4	30	12	-	116
2015	27	5	41	14	21	16	8	132
2016	25	6	29	5	28	8	4	105
2017	11	5	21	6	26	17	8	94
2018	18	10	30	13	34	15	3	123
2019	10	4	24	7	26	18	5	94
2020	14	5	27	6	28	23	2	105
2021	17	5	13	6	25	13	8	87
2022	18	9	11	6	22	15	6	87
2023	16	2	18	9	19	10	4	78
2024	12	8	13	5	18	10	4	70
celkem	415	132	731	149	534	326	52	2 339

Klasifikace zaměstnání – čísla hlavních tříd CZ-ISCO a KZAM k tabulce č. 7.2 (ČSÚ)

č.	CZ-ISCO od roku 2019	č.	KZAM do roku 2018
1	Zákonodárci a řídící pracovníci	1	Zákonodárci, vedoucí a řídící pracovníci
2	Specialisté	2	Vědečtí a odborní duševní pracovníci
3	Techničtí a odborní pracovníci	3	Pracovníci techničtí, zdravotničtí, pedagogičtí a v příbuzných oborech
4	Úředníci	4	Nižší administrativní pracovníci, úředníci
5	Pracovníci ve službách a prodeji	5	Provozní pracovníci ve službách a obchodě
6	Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	6	Kvalifikovaní dělníci v zemědělství, lesnictví a v příbuzných oborech
7	Řemeslníci a opraváři	7	Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci, zpracovatelé, opraváři
8	Obsluha strojů a zařízení, montéři	8	Obsluha strojů a zařízení
	81+82 Obsluha stacionárních strojů a zařízení a montážní dělníci výrobků a zařízení 83 Řidiči a obsluha pojezdových zařízení		81+82 Obsluha průmyslových a stacionárních zařízení a montážní dělníci 83 Řidiči a obsluha pojezdových strojních zařízení
9	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	9	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

Tabulka č. 8.1 Smrtelné pracovní úrazy v ČR v roce 2024, činnost (VÚBP)

kód	činnost	počet	%
11	Zpracování, příprava půdy, výsadba, pěstění včetně ochranných prací	1	1,4
12	Sklízení zemědělských plodin, ovoce, zeleniny, sběr semen	1	1,4
13	Ošetřování živočichů, chovatelské práce vč. veterin. zákroků	3	4,3
14	Těžba, soustředování dříví	5	7,2
24	Důlní doprava (i ruční), chůze	1	1,4
26	Činnosti spojené s provozem energetických zařízení	1	1,4
31	Strojní zpracování	-	-
33	Ruční zpracování (i ručním mechanizovaným nářadím)	-	-
41	Montáž, demontáž (nikoliv stavebních prvků a lešení)	1	1,4
42	Opravy, údržba (strojů a zařízení)	6	8,6
43	Revize, měření, zkoušení (strojů a zařízení)	1	1,4
51	Příprava stavenišť, demolice	1	1,4
52	Práce betonářské, zednické, stavebně montážní, tesařské a lešenářské	6	8,6
53	Instalatérské, izolační a dokončovací práce	1	1,4
54	Stavba a údržba komunikací	3	4,3
55	Rekonstrukce a údržba staveb	2	2,9
61	Doprava silniční a závodová	21	30,0
62	Doprava kolejovými dopravními prostředky	2	2,9
65	Přeprava zdvihacími zařízeními a prostředky pro dopravu na laně	-	-
66	Skladování vč. obsluhy skladových a manipulačních zařízení	7	10,0
67	Pomocné práce, úklid (ostraha, správc)	5	7,2
71	Činnosti služby veřej. stravování, provozu hotelů, ubytovacích zařízení, obchodu	-	-
75	Výkony sportovců a pracovníků sportu profesionálních i amatérských	1	1,4
81	Chůze, přecházení ap. pohyb mezi objekty, pracovišti	1	1,4
85	Nepracovní činnosti, účast nebo přítomnost na ohrožených místech + neuvedeno	-	-
celkem ČR		70	100,0

Tabulka č. 8.2 Smrtelné pracovní úrazy v ČR v roce 2024, úkon (VÚBP)

kód	úkon	počet	%
10	Obsluha strojů a zařízení	-	-
11	Úkony za dopravy, přepravy (i transportéry), za jízdy a práce samojízdných strojů	24	34,3
12	Úkony při obsluze výrobních, hnacích strojů a vložených zařízení	1	1,4
13	Úkony při práci s ručním mechanizovaným nářadím a strojk	3	4,3
15	Udržování, opravy strojů, zařízení, ručního mechanizovaného nářadí, strojku	2	2,9
20	Práce s nářadím, náčiním, blíže nespecifikováno.	1	1,4
21	Práce s nářadím řemeslnickým, zvláštním, pro zemní práce a hospodářství	9	12,9
30	Chůze, výstup, jiný pohyb, nespecifikováno	1	1,4
31	Chůze, běh a jiný pohyb po rovině vč. změny polohy těla	4	5,7
32	Výstup, sestup, práce ve výšce a v prohlubních	9	12,9
33	Sportovní, artistické a umělecké výkony	1	1,4
40	Držení a manipulace s předměty, ruční přemísťování, nespecifikováno	1	1,4
41	Ruční manipulace s břemeny a materiálem jednou osobou vč. přenášení	2	2,9
42	Ruční manipulace s břemeny a materiálem více osobami	1	1,4
43	Ruční práce bez pomoci nářadí (vázání, svinování, trhání, shrnování, páčení, ap.)	-	-
45	Obsluha uzavíracího, sklápěcího mechanismu pávní, zásobníku, přepr. prostředku	1	1,4
52	Práce (i záchranné) v zamořeném, nevyvětraném prostoru, zdolávání požáru, ohně	1	1,4
53	Práce v zásobníku, v prostorech hrozcích zřícenin, zavalení	-	-
61	Náhodná, účelná i neúčelná přítomnost v blízkosti zdroje, v zóně jeho působení	6	8,6
81	Ošetřování živočichů a jiná práce s nimi (vč. porážení, veterinárního zákroku)	3	4,3
00	Neuvedeno	-	-
celkem ČR		70	100,0

Tabulka č. 8.3 Události vedoucí ke smrtelným pracovním úrazům v ČR v letech 2015–2024, činnost (VÚBP)

k.	činnost	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
61	Doprava silniční a závodová	31	42	30	31	30	30	25	20	23	20
66	Skladování vč. obsluhy skladových/manipul. zařízení	11	4	11	11	8	8	5	12	5	7
52	Práce betonářské, zednické, stavebně montážní, tesařské, lešenářské	7	8	10	6	11	14	9	6	13	6
42	Opravy, údržba (strojů a zařízení)	11	3	3	5	5	5	3	6	4	6
31	Strojní zpracování	11	4	5	5	3	4	9	3	4	0
55	Rekonstrukce a údržba staveb	3	7	5	1	3	4	4	3	2	2
53	Instalatérské, izolační a dokončovací práce	7	1	0	2	2	1	1	1	0	1
14	Těžba, soustředování dříví	3	6	3	7	4	5	3	7	3	5
67	Pomocné práce, úklid (ostraha, správce)	6	4	1	5	2	5	2	1	0	5
81	Chůze, přecházení ap. pohyb mezi objekty, pracovišti	4	5	3	4	10	6	5	7	5	1
51	Příprava staveniště, demolice	4	0	3	3	3	2	4	1	2	1
13	Ošetřování živočichů, práce chovatelské/veterinární	3	1	3	2	0	1	1	3	1	3
41	Montáž, demontáž (nikoliv stavebních prvků a lešení)	2	5	0	2	1	2	0	0	0	1
21	Rozpojování horniny	1	2	2	1	0	0	0	2	3	0
62	Doprava kolejovými dopravními prostředky	4	2	0	1	2	3	3	2	1	2
12	Sklízení zemědělských plodin, ovoce, zeleniny, semen	2	0	2	1	1	0	0	2	0	1
54	Stavba a údržba komunikací	1	2	1	3	0	3	3	0	4	3
26	Činnosti spojené s provozem energetických zařízení	2	0	2	1	1	1	3	0	2	1
33	Ruční zpracování (i ručním mechanizovaným nářadím)	0	0	3	4	0	2	0	1	0	0
43	Revize, měření, zkoušení (strojů a zařízení)	0	2	1	0	1	2	0	1	2	1
71	Činnosti, služby veřejného stravování, provozu hotelů, ubytovacích zařízení, obchodu	3	1	0	2	1	0	0	1	0	0
65	Přeprava zdvihacími zařízeními a prostředky pro dopravu po laně	0	1	3	0	0	0	0	1	0	0
34	Práce prováděné bez pomoci nářadí	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0
24	Důlní doprava (i ruční), chůze	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1
72	Poskytování zdravotních služeb, ošetřování lidí, kosmetika, masáže	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
75	Výkony sportovců, pracovníků sportu profes./amatér.	0	0	0	0	0	0	0	2	0	1
11	Zpracování, příprava půdy, výsadba, pěstění včetně ochranných prací	0	1	2	2	0	1	0	0	0	1
32	Obsluha pecí (odlévání), kotlů, topných, varných zařiz.	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
63	Doprava letecká	0	2	0	0	1	0	0	0	0	0
83	Pedagogické činnosti	0	0	0	0	0	0	0	2	1	0
22	Nakládání horniny, provozního materiálu, vyklápění, překládání dopravníku	0	0	0	1	0	0	1	1	0	0
82	Duševní činnost řídících, vedoucích, kancelářských pracovníků, techniků	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
85	Neprac. činnosti, přítomnost na ohrožených místech	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0
00	Neuvedeno	3	0	0	1	1	0	0	0	0	0
celkem událostí		120	105	93	104	93	101	83	86	75	69

Tabulka č. 8.4 Smrtelné pracovní úrazy v ČR v letech 2015–2024, úkon (VÚBP)

kód	úkon	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
11	Úkony za dopravy, přepravy (i transportéry), za jízdy a práce samojízdných strojů	36	45	35	35	28	31	19	20	21	24
32	Výstup, sestup, práce ve výšce a v prohlubních	7	15	8	9	10	14	8	8	12	9
21	Práce s nářadím řemeslnickým, zvláštním, pro zemní práce a hospodářství	6	9	7	8	6	5	5	6	8	9
31	Chůze, běh a jiný pohyb po rovině vč. změny polohy těla	11	9	3	7	22	11	14	12	13	4
00	Neuvedeno	17	3	2	4	1	2	1	2	0	0
61	Náhodná, účelná i neúčelná přítomnost v blízkosti zdroje, v zóně jeho působení	2	7	17	5	6	8	5	5	6	6
41	Ruční manipulace s břemeny a materiálem jednou osobou vč. přenášení	9	2	7	2	3	4	9	4	0	2
20	Práce s nářadím, náčiním, blíže nespecifikováno	16	0	2	17	1	8	3	1	1	1
12	Úkony při obsluze výrobních, hnacích strojů a vložených zařízení	7	2	1	3	4	5	7	3	4	1
34	Sezení, ležení, oblékání, strojení se, stání	5	2	1	3	0	6	1	3	0	0
13	Úkony při práci s ručním mechanizovaným nářadím a strojků	3	2	2	6	3	5	4	6	5	3
15	Udržování, opravy strojů, zařízení, ručního mechanizovaného nářadí, strojků	0	3	1	11	1	2	3	4	1	2
81	Ošetřování živočichů a jiná práce s nimi (vč. porážení, veterinárního zákroku)	2	1	2	2	0	1	1	3	0	3
10	Obsluha strojů a zařízení	1	1	3	1	0	1	4	1	2	0
52	Práce (i záchranné) v zamořeném, nevyvětraném prostoru, zdolávání požáru, ohně	3	2	2	1	0	1	0	1	2	1
30	Chůze, běh a jiný pohyb, blíže nespecifikováno	4	0	0	1	2	0	2	0	2	1
33	Sportovní, artistické a umělecké výkony	0	0	0	1	1	0	0	2	0	1
53	Práce v zásobníku, v prostorech hrozících zřícením, zavalením	0	2	1	1	0	0	0	2	1	0
40	Držení a manipulace s předměty, ruční přemísťování, nespecifikováno	0	0	0	1	1	1	0	0	0	1
42	Ruční manipulace s břemeny a materiálem více osobami	2	0	0	1	1	0	1	3	0	1
43	Ruční práce bez pomoci nářadí (vázání, svinování, trhání, shrnování, páčení, ap.)	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0
44	Otevírání, zavírání dveří, oken, poklopů, vysunování, zasunování zásuvek ap.	1	0	0	0	2	0	0	0	0	0
45	Obsluha uzavíracího, sklápěcího mechanismu pánví, zásobníku, přeprav. prostředku	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1
46	Odstraňování nečistot foukáním, nasávání kapalin (přes hadičku), kouření	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
71	Ošetřování lidí, kosmetika, masáž	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
celkem ČR		132	105	94	123	94	105	87	87	78	70

Tabulka č. 10.1 Smrtelné pracovní úrazy v ČR, vybrané charakteristiky v letech 2005–2014 (VÚBP)

atributy	nejčastěji	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
druh nehody	dopravní a motorového vozidla mimo komunikaci	41	58	65	47	57	44	37	34	32	40
ženy – nehody	dopravní (počet z celkem zraněných žen)	11 ze 13	1 z 4	5 z 11	7 z 8	6 z 8	7 z 11	3 z 8	2 z 2	2 z 7	0 z 1
způsob zranění	mechanicky (tab. č. 11)	90 %	92 %	89 %	93 %	89 %	90 %	82 %	88 %	83 %	93 %
příčina	nesprávné a nebezpečné chování zraněného	38 %	55 %	52 %	41 %	49 %	42 %	32 %	39 %	41 %	34 %
zaměstnání	kvalifikovaní dělníci, řemeslníci, výrobci	60	56	41	46	44	53	45	48	37	48
věková skupina	(věk zraněného)	51–55	51–55	31–35	56–60	31–35	51–55	36–40	51–55	46–50	41–45
odvětví – sekce	do 2008 OKEČ od 2009 CZ-NACE	Zprac. prům.	Stavebnictví			Zprac. prům.	Staveb nictví	Zprac. prům.	Stavebnictví		
indispozice	infarkt, kolaps, záchvat	x	x	x	4	-	7	4	7	4	7
indispozice	zkrat, stres	x	x	x	2	-	3	-	-	-	-
indispozice	únava, mikrospánek	x	x	x	1	1	2	2	-	-	2
indispozice	extrémní věk	x	x	x	1	-	1	1	1	3	-
indispozice	léky	x	x	x	-	1	-	-	-	-	-
indispozice alkohol	počet případů	13	7	9	8	5	6	4	-	3	-
alkohol	největší zjištěný obsah (promile)	2,99	3,50	2,60	2,82	2,07	2,86	2,14	-	x	x
pracovní neschopnost	počet dnů celkem	x	x	1 422	361	166	243	211	373	556	274

Tabulka č. 11.1 Smrtelné pracovní úrazy v ČR, vybrané způsoby zranění v letech 2005–2014, procenta (VÚBP)

kód	mechanický způsob zranění		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
41, 42, 43, 45	pád	na osobu (předmětu, stroje)	22 %	17 %	15 %	17 %	17 %	26 %	22 %	19 %	13 %	21 %
50–58	pád	osoby	20 %	20 %	23 %	24 %	19 %	16 %	14 %	23 %	25 %	19 %
21	kontakt se strojem	mobilním (sražení, přejetí)	7 %	8 %	5 %	6 %	4 %	11 %	6 %	12 %	7 %	7 %
22	kontakt se strojem	stacionárním (stisknutí, vtažení)	4 %	5 %	9 %	9 %	7 %	6 %	5 %	2 %	5 %	9 %
celkem			53 %	50 %	52 %	56 %	47 %	59 %	47 %	56 %	50 %	56 %

Tabulka č. 10.2 Smrtelné pracovní úrazy v ČR, vybrané charakteristiky v letech 2015–2024 (VÚBP)

atributy	nejčastěji	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
druh nehody	dopravní a motorového vozidla mimo komunikaci	34	39	27	32	31	37	28	20	22	21
ženy – nehody	dopravní (počet z celkem zraněných žen)	4 z 12	2 z 4	2 z 4	1 z 6	4 z 5	1 z 2	4 ze 7	0 z 5	2 z 4	0 z 5
způsob zranění	mechanicky (tab. č. 11)	80 %	90 %	84 %	86 %	88 %	89 %	86 %	90 %	90 %	89 %
příčina	nesprávné a nebezpečné chování zraněného	47 %	46 %	22 %	41 %	46 %	47 %	35 %	29 %	17 %	19 %
zaměstnání	kvalifikovaní řemeslníci, dělníci, výrobci (graf 7.1)	41	29	21	30	24	27	13	11	18	12
věková skupina	(věk zraněného)	51–55	56–60	51–55	51–55	46–50	51–55	46–50	51–55	46–50	56–60
odvětví	sekce CZ-NACE	Stavebnictví	Doprava a skladování				Stavebnictví		Zemědělství	Stavebnictví	Stav. a Zprac.
indispozice	infarkt, kolaps, záchvat	11	5	4	1	7	6	3	5	-	1
indispozice	zkrat, stres	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
indispozice	únava, mikrospánek	2	1	2	2	2	1	-	1	-	-
indispozice	extrémní věk	3	3	-	5	6	3	6	2	3	9
indispozice	léky, drogy	1	1	-	4	-	1	1	-	1	-
indispozice alkohol	počet případů	5	5	1	2	1	4	2	2	4	-
alkohol	největší zjištěný obsah (promile)	x	x	x	1,5	3,0	2,3	1,7	3,0	2,4	-
pracovní neschopnost	počet dnů celkem	438	358	136	332	426	303	80	433	166	297

Tabulka č. 11.2 Smrtelné pracovní úrazy v ČR, vybrané způsoby zranění v letech 2015–2024, procenta (VÚBP)

kód	mechanický způsob zranění		2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
41, 42, 43, 45	pád	na osobu (předmětu, stroje)	17 %	12 %	27 %	22 %	15 %	14 %	16 %	19 %	13 %	20 %
50–58	pád	osoby	16 %	20 %	16 %	10 %	21 %	18 %	15 %	17 %	27 %	21 %
21	kontakt se strojem	mobilním (sražení, přejetí)	5 %	7 %	2 %	7 %	12 %	10 %	23 %	13 %	17 %	6 %
22	kontakt se strojem	stacionárním (stisknutí, vtažení)	8 %	5 %	5 %	5 %	5 %	7 %	8 %	7 %	8 %	3 %
celkem			46 %	44 %	50 %	44 %	53 %	49 %	62 %	56 %	65 %	50 %

Tabulka č. 12 Smrtelné pracovní úrazy v ČR, věkové kategorie zraněných zaměstnanců v letech 2005–2024 (VÚBP)

věk	21–25	26–30	31–35	36–40	41–45	46–50	51–55	56–60	61–65
rok	let	let	let	let	let	let	let	let	let
2005	15	18	14	17	15	24	32	17	6
2006	18	13	18	10	21	25	26	13	3
2007	20	14	36	16	22	18	32	19	4
2008	14	10	24	20	18	24	23	28	7
2009	5	3	21	10	19	13	17	11	2
2010	6	10	15	6	13	17	26	19	6
2011	3	8	15	22	16	18	19	14	7
2012	5	11	7	16	14	15	19	13	8
2013	5	6	11	11	14	20	12	13	10
2014	4	9	12	7	24	21	16	15	5
2015	8	9	9	18	16	12	21	12	12
2016	9	6	9	11	10	14	15	18	10
2017	7	7	5	7	14	11	15	13	11
2018	6	11	8	13	16	8	25	17	13
2019	4	5	8	6	14	15	14	10	10
2020	8	4	4	8	11	12	21	15	14
2021	3	5	8	9	12	15	10	14	3
2022	3	5	13	6	9	12	13	15	8
2023	3	3	5	6	11	19	8	16	3
2024	1	5	7	8	9	9	9	10	6
celkem	147	162	249	227	298	322	373	302	148

Tabulka č. 13 Smrtelné pracovní úrazy v ČR, státní příslušnost zraněných zaměstnanců v letech 2005–2024 (VÚBP)

stát	ČR	SK	PL	UA	RO	BG	HU	VN	ostatní	celkem
rok										
2005	147	7	2	5		1			1	163
2006	136	8	1	6					1	152
2007	172	9	2	3		1				187
2008	165	2	1	4				1	1	174
2009	96	2	2	2			1			103
2010	107	7	1	5					1	121
2011	120		1	3	1					125
2012	100	5	1	3	2			2		113
2013	101	3		2	2	1			1	110
2014	106	6	3	1						116
2015	123	1	1	3	1				3	132
2016	96	4	3	2						105
2017	81	3	4	4	1				1	94
2018	91	3	15	2	7	2			3	123
2019	79	4	2	8					1	94
2020	91	1		5	2				6	105
2021	69	6		9		1	1		1	87
2022	68	3	4	9		2			1	87
2023	60	4	1	12					1	78
2024	56	2		9	1		1		1	70
celkem cizinci		80	44	97	17	8	3	3	23	274

Cizí státní příslušníci v tabulce jsou: Slovensko (SK), Polsko (PL), Ukrajina (UA), Rumunsko (RO), Bulharsko (BG), Maďarsko (HU) a Vietnam (VN).

Ostatní státní příslušníci byli ze států: Srbsko, Chorvatsko, Makedonie, Rakousko, Německo, Itálie, Španělsko, Gruzie, Moldávie, Arménie, Uzbekistán, Bělorusko, Rusko, Litva, Kuba a Niger. Jednalo se o 1–2 případy na každý stát.

Ing. Petr Mrkvička

(petr.mrkvicka@rilsa.cz) je výzkumným pracovníkem v Oddělení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v RILSA, kde se věnuje získávání a zpracování dat o pracovních úrazech, která jsou cenným zdrojem informací pro prevenci BOZP. Z nich zpracovává reporty do projektů a roční zprávy o pracovní úrazovosti v ČR. Nejvýznamnější je Hloubková analýza pracovní úrazovosti specifických ohrožených skupin zaměstnanců.